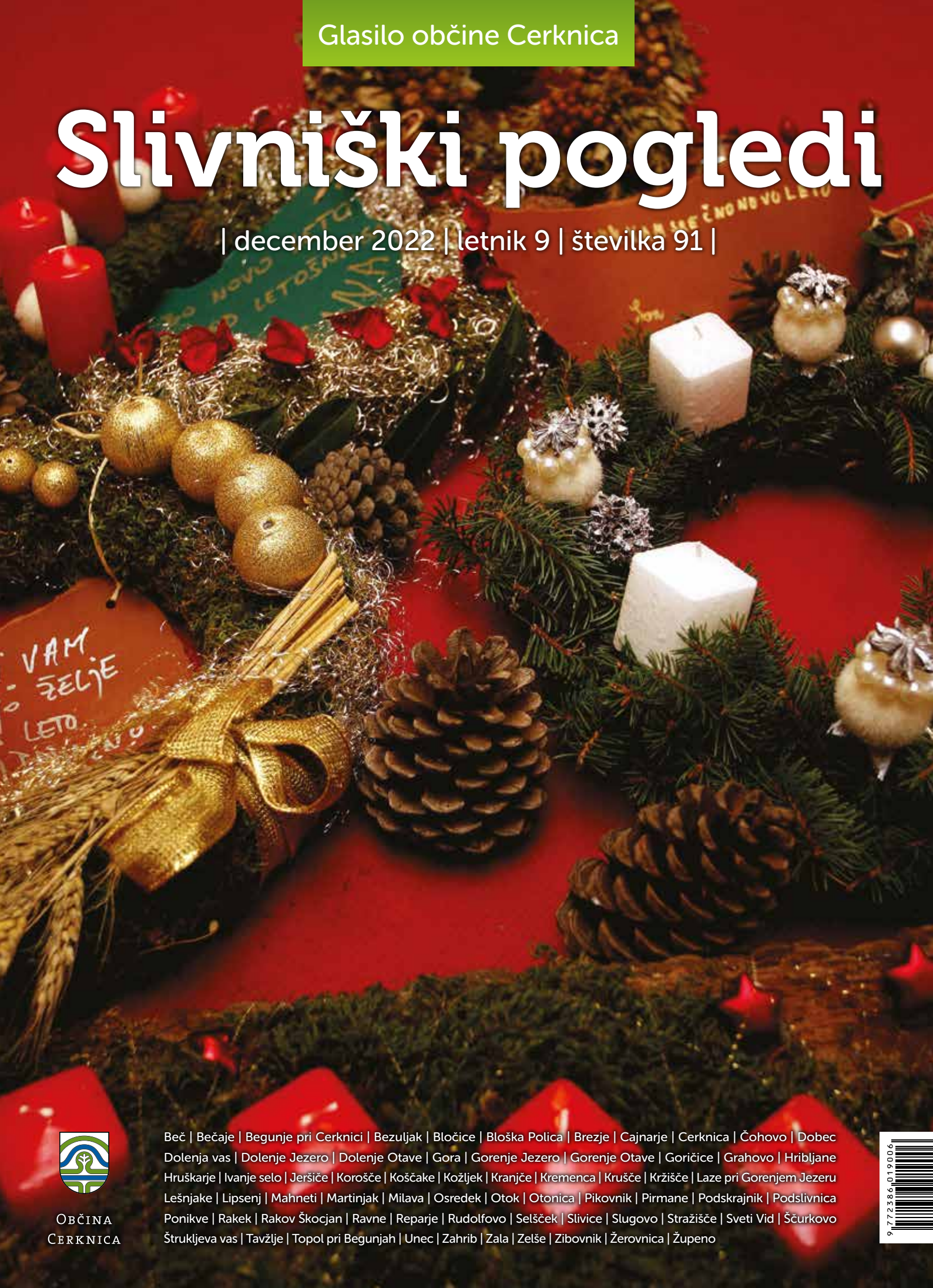

Slivniški pogledi

| december 2022 | letnik 9 | številka 91 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

3 Uvodnik

4 Intervju

Lučka Milavec

7 Iz občinske hiše

10 Aktualno

12 Voščila

14 Gospodarstvo

16 Ljudje med nami

Dr. Dejan Ravšelj

17 Utrip

18 Dogaja se

22 Komunala Cerknica

24 Notranjska, obujena in dragocena

26 Dediščina

27 Stare slike

28 Kultura in kulturniki

31 Mladi mladim

34 Šport

Tomaž Mivec

36 Obveščamo

39 Ideja za izlet

40 Notranjski regijski park

42 Razgibajmo možgane

43 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Prenos iz App Store

NA VOLJOV Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Adventni venčki, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4120 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

O hrastu in prihodnosti

© Ljubo Vukelič

Jesenske sape na vaško dvorišče prinašajo liste sadnih dreves, sem in tja tudi hrastove. Morda so od hrastov ob potoku, ki počasi, toda vidno umirajo. Vsako leto v nebo zaštrlijo nove suhe veje, ki ne premorejo moči, da bi ozelenele, čez čas pa je suho celo drevo, ki ga na koncu izruvajo močne sape. Hraste je najprej načel žled, potem so se neke pomladi v njihove ozele-

nele veje naselili majski hrošči, ki so pojedli zelene liste, sušna leta so v orjake zapičila še eno smrtonosno kopje. Tako postopoma propadajo hrasti ob potoku, čeprav so bile njihove korenine močne, debla mogočna, v krošnjah so posedale ptice in se pogovarjale s sapami, ki so prišle od daleč. Vse je živelo kot eno in delovalo prav. Ob pogledu na suhe orjake se zdi, kot bi propadal del sveta. Za prebuditev zelene duše, in bi usta listov razodela vetru novo skrivnost, kot je zapisal pesnik Jože Udovič, je za te hraste prepozno.

Ljudje iz davnine so vedeli veliko o naravi in o tem, kaj je pomembno. Tudi najstarejše kolo na svetu z Ljubljanskega barja, staro več kot pet tisoč let, ima os in zagozde narejene iz hrastovega lesa. Kako je pradavninec prišel do prave izbire lesa, do kolesa, do osi? Vse se vrti že od vekomaj, od osi Zemlje do osi kolesa ni prav daleč. Nespametne misli, da je današnje superiorno, davno pa zaostalo. Nič ni dlje od resnice. Rokodelec iz prazgodovine je bil vrhunski kolarski mojster, odličen poznavalec narave. Ali obstaja kaj več kot to? Koliko jih je, ki bi se v današnjem času lahko kosali z njim?

Raziskovalec Franc Anton Steinberg, ki je pred tristo leti začel z opisom Cerkniškega jezera, je imel drugačen uvid v čudežno naravo, kot jo poimenuje, kot mi. Zapisal je, da so bila pod mahom na jezeru cela hrastova debla in da je

dal najboljša med njimi izkopati, obsekati in odpeljati domov za mizarška dela. Predvideval je, da so v jezeru rasli hrastovi gozdovi. Čudil se je, do kako velikih sprememb je prišlo na dnu jezera in v njegovih odtočnih jamah v kratkih štiridesetih letih njegovega opazovanja.

Novembra letos je Svetovna meteorološka organizacija sporočila, da se Evropa segreva dvakrat bolj od svetovnega povprečja in da bodo temperature samo še naraščale. Nekatere raziskave kažejo na to, da človek postaja geofizikalni povzročitelj podnebnih sprememb, saj se s segrevanjem podnebja talijo ledeniki, zaradi prerazporeditve teže se spreminja tudi Zemljina os vrtenja. Druga stran dokazuje, da so spremembe stalnica narave. Narava bo preživela s človekom ali brez njega. Resnica današnjega časa je, da človek narave ne spoštuje, niti je ne pozna, saj se je od nje oddaljil. Čas zapravljamo z aplikacijami, glave so zatrpane z neumnostmi. To ne more biti človekova prihodnost.

Človekovo fizično telo je iz mesa in krvi ter pripada Zemlji, ki je še vedno edini planet, kjer lahko živimo. Nedaleč nazaj, pa vendar so te zgodbe že nekje izza devetih gora, so otroci odhajali na samostojne raziskovalne potepe po okolici. Igrali so se, kot so vedeli in znali, morda so jih premamile hrastove šiške, ki so se jim zdele posebej imenitne, ali pa so ob poti zagledali plodove trdoleske in si iz njih naredili bleščče koralde. Kako daleč od današnjih vnaprej pripravljenih dogodkov s subvencijami za eko bio inovativnost.

Morda bi si za praznike omislili prav posebno darilo, ki bi na koncu procesa prineslo drevo iz semena. Šli bi pod lep, mogočen hrast, ki s svojimi koreninami sega globoko v zemljo in s krošnjami visoko v nebesni svod, nabrali želode, jih posadili v posodo in opazovali, kako semena vzklijejo in rastejo. Potem bi jih posadili v mejico na travniku, ali kam drugam, in skozi leta opazovali, kako rastejo, kako na vejah posedajo ptice. Naše noge za to darilo ne bi prestopile pragov nakupovalnih centrov, ušesa bi osvobodili hrupa, oči kiča.

Marija Hribar

Lučka Milavec

Obiskali smo jo kot večkrat nagrajeno gasilko, tako na državni kot občinski ravni, in spoznali srčno gospo z veliko talenti. Nanjo bi bile ponosne vse prednice na znani Mačonovi kmetiji v Ivanjem selu. Tudi sama skrbno neguje družinske vezi in izročilo.

Gospa Milavec, kakšna je vaša gasilska pot?

V gasilstvo sem stopila, ko sem se poročila v Ivanje selo. Na Uncu so bili tudi zelo močni gasilci, a bolj moški. Sama tudi nisem imela časa. Ko sem naredila gimnazijo, sem odšla v Ljubljano. Tudi ata ni bil gasilec. Priženil se je z Otoka in ni bilo v navadi, da bi šli h gasilcem tisti, ki so prišli v vas. No, ko sem se poročila in bila na prvi poročniški, mož je bil gasilec, je bila okrogla obletnica ivanjskega društva. Gospa tajnica ni več zmogla in sem prevzela njeno delo. Obnavljali so dom in pod stražmi našli lesene zaboje. Mož jih je pripeljal domov. Rekla sem:

»Začeti je treba tako, da spoznaváš stvari skozi zgodovino.« Lotila sem se prašnih, umazanih škatel. Hvala Bogu, da sem se in da se gradivo ni uničilo! Našli smo dokumente od ustanovitve društva dalje. Krasne rokopise, zapisnike sej. Videlo se je, koliko je vas delala skupaj, kar mi je bilo zanimivo in me je zelo pritegnilo. Bolj kot sem brskala, bolj je bilo zanimivo. Tudi matične knjige so bile vmes. Upravni odbor sem prosila, ali lahko vzpostavim novo matično knjigo, kar mi je dovolil. Tako se je začelo. Tri otroke imamo in smo se kar vsi skupaj vpenjali v gasilstvo. Mož je bil dolga leta tudi poveljnik društva in vemo, da to zahteva tudi izobraževanja. Otroci so zrasi v pionirke in smo ob sobotah ter

nedeljah pobrali »šila in kopita« in vsi skupaj hodili na tekmovanja, obletnice društev ... Tako se je nadaljevalo. Naslednje leto bo že štiri mandate,

je bil malo višje od nas. Še stoji, samo stolp smo podrli. Nov gasilski dom na sedanji lokaciji pa so vaščani zgradili po letu 1950.

Lučka Milavec je človek vrednot.

odkar se je v Gasilski zvezi Cerknica pojavila potreba po tajniku, gospod tovariš, ki je bil to prej, je kandidiral za predsednika in tako so me vpeli še v Zvezo.

» Rada imam povezovalne in odkritosrčne ljudi.«

Poročili ste se na Mačonovo kmetijo, od koder je bil eden od ustanoviteljev Prostovoljnega gasilskega društva Ivanje selo?

To je bil Jakob Milavec, možev stari oče, ki je bil takrat župan. Ivanjsko društvo je bilo prej združeno z unškimi. Kmalu po ustanovitvi so zgradili gasilski dom, prvi

Pri vas je gasilstvo torej način življenja in ne hobi?

Hobi je, če nimaš funkcije. No, že če se izobražuješ, sprejmeš del obveznosti. Če imaš funkcijo, pa gre za precej več kot za hobi. Za dobro in aktivno gasilstvo, ne glede na kateri ravni, je treba kar delati.

Kakšno zadoščenje to delo prinaša?

Na vasi, kjer je veliko vsakodnevnega dela, gasilstvo povezuje ljudi. Preko gasilcev se vse dela, tudi kulturni dogodki. Gasilska mladina pod vodstvom mentorjev naredi prireditve za 8. marec ali materinski dan. V decembru ročno izdelajo zelo lepe voščilnice, ki jih pošljemo vsem sosednjim društvom, šolam, donatorjem. Izročimo pa jih

tudi vsem vaščanom, starejšim od 80 let. Pred božičem se vaščanom nese koledar in se jim vošči. To sploh starejšim ljudem ogromno pomeni. Da nekdo pride in jim da roko! Z gasilci v vasi praznujemo vse okrogle rojstne dneve. Mlade spodbujamo, da so starejšim hvaležni. Ne smemo pozabiti, da so tudi oni naredili ogromno za obstoj društva. Tudi če kdo ne more več, morajo mladi vedeti, da je, ko je bil na višku moči, dosti naredil. Gasilci se moramo tudi držati načel 1. člena Statuta, ki govori: »Prostovoljno gasilsko društvo je prostovoljno, samostojno, nepolitično in nestransko združenje občanov ...«

Sožitje in spoštovanje generacij živite tudi doma.

V moji službi tega kar niso mogli razumeti. K hiši sem prišla pred 41 leti. Z moževimi starši, najdlje z mamo, smo skupaj za istim »športgetom« živeli 31 let. Več kot s svojo lastno mamo. Ogromno so nama pomagali. Verjetno je moral vsak od nas včasih kaj slinene požreti. Ampak, v službi sem bila v Ljubljani, na raznih zahtevnih nalogah, pa ni bilo treba zjutraj skrbeti. Šla sva v službo, moževi starši so pa otroke odpravili v šolo in se potem z njimi ukvarjali. Nismo čutili potrebe, da bi šli v vrtec, tukaj so bili še z otroki moževe sestre. Zdi se mi, da niso bili za nič prikrajšani. Skuhano je bilo, ko sva prišla

domov, in ogromno narejenega na kmetiji. Če ne bi bilo staršev, najbrž ne bi bilo več kmetije. Samo s kmetovanjem je na naših koncih težko preživeti družino.

In spet ste tri generacije pod isto streho.

Ja, spet. No, ta mladi so zgoraj, midva spodaj, ampak se veliko družimo. Tudi

moževe sestre rade pridejo domov. Pri nas je zmeraj kdo.

» ... svoboden si, če si pošten ...«

Je vaša kmetija velika?

Za slovensko povprečje kar. Veliko zemlje imamo tudi v najemu. Leta 2019 je sin vprašal, če lahko prevzame kmetijo. Rekla sva: »Seveda, saj sva midva v penzionu.« Usedli smo se v nedeljo po kosilu še z ostalima otrokoma. Lepo smo se zmenili in je prevzel kmetijo. 15 mlekarič imamo in 15 telic za obnovo črede. Telice pasemo, mlekariče so pa doma, nimamo izpusta, vse naokoli so hiše. Je pa sin naredil novo štalo. Kandidiral je na razpisu za mladega prevzemnika. Hvala Bogu, da je dobil ta sredstva, a vseeno moraš

bila s tam. 48. leta so jo umaknili, še na eni sliki jo imamo. Ko smo okoli leta 2012 začeli rekonstrukcijo hiše, smo za kotlovnico odkopali krvino in našli del kolone. Zdaj iščemo prostor zanjo. Iz istega kamna je kot stebri. Po stotih letih sem dobila nazaj družinsko narodno nošo. Navada je bila, da gre z najstarejšo hčerko iz hiše za doto. Sliko smo imeli, ko je bila v njej moževa stara mama. Nazaj jo je podarila moževa sestrična. Ko jo je prinesla in rekla: »Glej, zdaj bo pa to tvoja.« Bila sem zelo ponosna, da mi je zaupala to družinsko dragocenost. Oblečem jo za posebne priložnosti. Z možem nama stare stvari ogromno pomenijo. Ko smo delali novo štalo, se je del starega cimpra malo podrl. Sin je slučajno v narezanem stebru opazil vdelan kovinski križec, morda star 200 let. Tudi rodovnikov smo se lotili. Okoli 1750 so Milavci iz Jakovice prišli

Dela na kmetiji je vajena že od doma.

imeti nekaj kapitala, da sploh začneš. Midva pomagava, kolikor zmoreva.

Ne le, da pri vas ohranjate kmetijo, tudi družinska zgodovina vam veliko pomeni. Znamenita sta stebra na hiši.

Po izročilu sta iz izginule Marijine cerkvice, ki je bila nekje pri studenčku nad vasjo. Tudi kolona od vrat naj bi

v Ivanje selo. Pred poroko sem se pisala Mulec, oče je bil z Otoka, pri hiši so se prej pisali Puntar. No, očetova družina je dobro razdelana v knjigi Janeza Kebeta, tudi hišno znamenje je v njej. Otok imam zelo rada. Parkrat na leto grem tja. Tudi ko sem bila majhna, smo šli, če je bila le možnost. Lepo je bilo, kadar smo šli po jezerino s konji za

cel dan. Ko sem bila že v Ivanjem selu, sem na Otok dostikrat odkolesarila. Pri mojem atu je bila kar velika družina, še vedno smo povezani. Otok je ostal kolikor toliko avtohton, mi-ren, lep. Ni lepšega kot na jezeru drsati, v tistem prostranstvu.

Ste mojstrica ročnih del. Je tudi to del družinske tradicije?

Križce delam. Pri nas doma smo veliko dali na ročne spretnosti. Teta, šivilja, me je naučila šivati, mama pa plesti. Cele zime smo pletle nogavice iz natur volne. Teta jo je kupila v Ljubljani na tržnici. Oprale smo jo, navile na klobke in pletle: mama, sestra

in jaz. Sestra je presedlala na kvačkanje. K moji teti, šivilji, je hodila tudi učiteljica Jernejčičeva Tončka in mi enkrat rekla: »Te bom še nekaj navadila.« Prinesla mi je blago in vezenje križcev sem hitro usvojila. Za valetu in za maturo sem si naredila obleko. Teta jo je ukrojila, jaz sem štikala. To še zdaj rada delam, vse razdam. Prav vem, ko začnem, za koga bo. No, z Jernejčičevo Tončko pa sva potem imeli skupaj dve razstavi ročnih del.

Lepo mentorstvo. Vi se z mladimi srečujete kot gasilska sodnica in katehetinja.

Kot sodnica gasilsko-športnih tekmovalnih disciplin otroke spremljam od njihovega šestega leta dalje in hitro vidim, kako gre čas naprej! Verouk učim peti in šesti razred. Ti otroci odraščajo in navaditi jih je treba, da si svobodni, če si pošteni, skozi odlomke iz Svetega pisma in prilik iz vsakdanjega življenja. Moraš delati na tem, da boš odraščal tako, da boš šel po pravi poti oziroma če skreneš z nje, da boš imel toliko moči, da boš prišel nazaj. Tega ne raziskujem, a vem, da so danes otroci zaradi

Tihožitje: izvezen prt, domači krhlji in križec, ki bo kmalu spet varoval domačijo.

različnih dogodkov v družinah lahko zelo razdvojeni! Več stvari bi moralo biti, ki bi nas združevale. To ljudem manjka.

Kakšno je vaše vodilo pri delu z otroki?

Poštenost, iskrenost in ljubezen do vsega, kar imaš ali delaš. Če ne boš z ljubeznijo delal, boš težko kar koli naredil. Tudi v službo nisem hodila, da sem odklenkala osem ur, ampak da sem delo naredila kvalitetno in v zadovoljstvo lastnikov. Isto je doma. Za praznike rada pečem. Če nisem dobre volje, bo potica zanič.

Zelo slovi vaše cvrtje (kvašeni flancati, op. p.)

Ja, mama me je navadila. Dostikrat ga delam. Ko doma delamo težja dela in nas je več, za praznovanja: domača, gasilska, za v cerkev. Včasih pa tudi za nedeljo popoldne, če predvidevam, da bo kdo prišel na obisk. Ni posebne skrivnosti v receptu. Vse sestavine so enostavne (moka, jajca, maslo, mleko, kvas). Imeti moraš potrpljenje, saj je čas vzhajanja kar dolg. Morda energija v rokah.

Saj res, kako ste pa pristali pri bolničarjih Rdečega križa? V prvi občinski ekipi ste bili.

Čisto slučajno. Neka uredba je prišla, kdo mora narediti 70-urni tečaj za prvo pomoč. Tečaj je bil na Uncu. Odlična skupina smo bili, ki je med sabo stkala dobra prijateljstva. Par let smo hodili na tekmovanja.

Ko se pogovarjam z vami, ves čas razmišljam, da imate ljudi zelo radi.

Ja, ljudi imam pa rada. Tudi zamer ne znam gojiti. Res imam rada vse ljudi, tiste, s katerimi lahko nekaj ustvarimo, imam pa še raje. Rada imam povezovalne in odkritosrčne ljudi. Sama dostikrat kar preveč povem, ampak rada vidim, da damo karte na mizo, povemo vsak svoje in se uskladimo. Tudi iz službe sem tega vajena: povejmo si, skregajmo se in nato bodimo prijatelji in iz tega izluščimo nekaj dobrega. Ne more biti napredka, če ne poveš po pravici, torej tudi slabih stvari. Tudi doma je tako. Ali ni bolje, da ti nekdo pove: »Tukaj si ga pa polomil.« Saj lahko niti ne veš, da si ga. Zato imam raje direktne ljudi.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Velika pridobitev za Krajevno skupnost Rakek

Leta 1887 se je začela pisati zgodovina rakovškega gasilnega društva. Gradnja obstoječega gasilskega doma na Gasilski ulici 1 na Rakeku je ob podpori vaščanov potekala od leta 1928 do leta 1930. Dom je bil nazadnje obnovljen leta 1991, a zaradi organizacijskega in tehnološkega napredovanja društva prostori niso več zadoščali njegovim potrebam.

Objekt se je v prostor umeščalo dolgih 40 let, za gradnjo je bilo predvidenih več lokacij. To iskanje je zdaj le še zgodovina, saj je Občina Cerknica le dosegla dogovor in oktobra 2021 pri pokopališču na Rakeku začela izgradnjo doma zaščite in reševanja z medgeneracijskim centrom. Dobro leto po tem, ko sta predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Rakek **Klemen Drole** in župan **Marko Rupar** odkrila temeljni kamen, pa je dom končan. V petek, 18. novembra, je Občina Cerknica pripravila slovesnost ob izgradnji. Prireditvev je povezovala **Maruša Mele Pavlin**, nastopili pa so Godba Cerknica, Osnovna šola »Jožeta Krajca« Rakek, **Neža Rikke Rutar**, Vokalna skupina Cluster, Mešani pevski zbor Kulturnega društva (KD) Rak Rakek, Folkorna skupina KD Rak Rakek, **Tara Meta Gärtner**, **Eva Ivančič** in Frajle.

»Treba je namreč poudariti, da v novem objektu prostorov ne dobivajo samo gasilci, ampak tudi krajani, ki so pred desetletji izgubili še en pomemben objekt za kraj. To je ljudski

in prosvetni dom. Upamo, da bo njegovo funkcijo prevzel nov dom. Poleg vsega potrebnega, kar potrebuje gasilska služba, je namreč v objektu večnamenska dvorana z dostopom za gibalno ovirane,« je povedal župan Marko Rupar. Med govorniki sta bila še predsednik PGD Rakek Klemen Drole in poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite Cerknica **Matjaž Knap**, slavnostni govornik pa je bil poveljnik Regijskega štaba civilne zaščite za Notranjsko **Sandi Curk**. Vsi so se strinjali, da bo nov gasilski dom omogočal razvoj gasilske dejavnosti, s čimer se bo Rakeku in okolici zagotavljala večja varnost pred naravnimi in drugimi nesrečami. Skozi dejavnost gasilstva se tradicionalno krepijo socialne vezi občanov in tako se bogati kraj tudi v širšem smislu. V imenu Krajevne skupnosti Rakek je ključne novih prostorov prevzel njen predsednik **Milan Ivančič**, v imenu rakovških gasilcev pa Klemen Drole. Obiskovalci so si po zaključku uradnega dela lahko nov dom ogledali in se zabavali s skupino Gentlemeni.

Skupna vrednost naložbe znaša 1,3 milijona evrov. Krila jo bo Občina Cerknica iz občinskega proračuna.

Posodobljeni prostori in oprema ZD Cerknica

Župan **Marko Rupar** si je na povabilo direktorice Zdravstvenega doma (ZD) Cerknica **Olge Doles** v četrtek, 17. novembra, ogledal pridobitve in posodobitve prostorov ter opreme javnega zavoda. Direktorica Olga Doles je uvodoma pohvalila dobro sodelovanje z občinami Cerknica, Loška dolina in Bloke, ki podpirajo delovanje zavoda in tudi vlaganja v opremo. V letu 2022 so v zdravstvenem domu obnovili kar nekaj ambulant družinske medicine, zobozdravstva, fizioterapije, urgence in na ta način zaposlenim in bolnikom omogočili ustrezne prostore. Nadstropja in ambulante so označeni z novimi označevalnimi tablicami. Ginekološka ambulanta se lahko pohvali z novim ultrazvokom, zobozdravstvene ambulante pa z novimi zobozdravstvenimi stoli. V zdravstvenem domu so posebej ponosni, da jim je uspelo pridobiti novo vozilo za urgentnega zdravnika, ki je ustrezno opremljeno in zaradi signalnih luči obravnavano kot vozilo s prednostjo, kar bo omogočalo hitrejši dostop do bolnikov in ponesrečencev. Vozni park zdravstvenega doma pa je bogatejši tudi za novo reševalno vozilo za nujne prevoze. Za zdravstveni dom zelo velika in pomembna naložba pa bo gotovo prizidek. Gradnja že poteka, predvidoma pa bo končana konec prihodnjega leta. ■

Avtobusno postajališče na Dolenjem Jezeru

V teh dneh se je zaključilo urejanje avtobusnega postajališča na Dolenjem Jezeru. Po tem, ko je leta 2021 Občina Cerknica zgradila kolesarsko stezo od Cerknice do Dolenjega Jezera, letos nadaljuje z urejanjem pločnika v vasi, ki bo dolg 85 metrov, in avtobusnega postajališča z nadstrešnico.

Občina Cerknica je kupila zemljišče na Dolenjem Jezeru, na katerem je lahko po pridobljeni projektni dokumentaciji uredila postajališče, ki je ločeno od cestišča in otrokom omogoča varen vstop in izstop iz šolskega avtobusa. Postajališče je namreč namenjeno šolskemu avtobusu, ki je otroke do sedaj pobiral pri gasilskem domu. Naložba, poleg izgradnje pločnika, postajališča in postavitve nadstrešnice, vključuje še zamenjavo vodovoda v dolžini 85 metrov, vgradnjo zaščitnih cevi za telekomunikacije, meteorno odvodnjavanje ter javno razsvetljava. Dela je izvajalo podjetje CBE, d. o. o., njihova vrednost pa je 100.000 evrov. ■

Proračun sprejet tudi v drugi obravnavi

V četrtek, 10. novembra, je potekala 26. redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica, ki je bila tudi zadnja v mandatu 2018–2022. Tudi v drugi obravnavi je bil, z nekaj spremembami, sprejet Odlok o proračunu Občine Cerknica za leto 2023. Ministrstvo za finance je namreč dokončno potrdilo povprečnino v višini 700 evrov na prebivalca, kar pomeni, da bo Občina Cerknica namesto sprva predvidenih 8,38 milijona evrov dobila slabih 9,1 milijona evrov. Za nekaj manj kot 65.000 evrov se bodo povečali prihodki iz državnega proračuna za uravnoteženje razvitosti občin ter za slabih 40.000 evrov prihodki iz Ministrstva za javno upravo. Zaradi višjega financiranja s strani države pa se je v primerjavi s prvim predlogom proračuna zmanjšalo zadolževanje iz prvotno načrtovanega v višini 3 milijonov evrov na 2,5 milijona evrov.

Občinska uprava je povečala proračunske postavke za gasilska društva, obnovo vodovodnih sistemov, izvajanje službe za pomoč na domu in medobčinsko redarstvo. 14.000 evrov pa se namenja za novo proračunsko postavko – laična pomoč. Gre za program, katerega cilj ni zagotavljanje varstva in vzgoje otrok, temveč spodbuda in učenje staršev za kakovostno prevzemanje starševske vloge. Delo z družino na domu vključuje družino kot celoto. Za vsako družino je bil izdelan načrt dela. ■

Obnovljen most pred Otokom

V preteklem letu je Občina Cerknica že obnovila most na Lazah pri Gorenjem Jezeru, v teh dneh pa se je končala še rekonstrukcija mostu pred naseljem Otok na lokalni cesti Cerknica–Gorenje Jezero. Izvajalec del je bilo podjetje AS Sigra, d. o. o., ki je poskrbelo za obnovo konstrukcije, novo nosilno ploščo, namestitev nove varovalne ograje in asfaltiranje vozišča. Uredili so tudi brežino in kamnito zložbo ob mostu. Širina mostu pred obnovo je znašala štiri metre, po obnovi pa je most širok šest metrov, kar omogoča dvosmerni promet. Rekonstrukcija mostu, z dolžino urejanja 40 metrov, je stala 100.000 evrov. Občino Cerknica v prihodnje čaka še obnova mostu čez Stržen. ■

Miloš Pohole izvoljen za državnega svetnika

Ustava Republike Slovenije Državni svet RS opredeljuje kot predstavniško telo za zastopstvo socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov. Sestavlja ga 40 članov – 22 je predstavnikov lokalnih interesov, šest je predstavnikov negospodarskih dejavnosti, po štirje pa so predstavniki delodajalcev; delojemalcev ter kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev. Volitve v državni svet so potekale 23. in 24. novembra. Svetniki so izvoljeni za mandatno dobo petih let na posrednih volitvah v interesnih organizacijah oziroma lokalnih skupnostih prek predstavnikov (elektorjev) v volilnih telesih. Kot predstavnik lokalnih interesov je bil v državni svet 23. novembra v 17. volilni enoti (Bloke, Borovnica, Cerknica, Logatec, Loška dolina, Vrhnika, Log-Dragomer) izvoljen **Miloš Pohole**. ■

OBNDARITE SVOJE NAJDRAŽJE Z DARILNIMI BONI SVAROG!

Novoletna darilca

MASAŽA
+ SAVNA 1 os/2 uri **GRATIS**

NEGA OBRAZA (katerakoli)
+ MASAŽA ROK ali NOG **GRATIS**

DEPILACIJA
2+1 **GRATIS**

VSI PAKETI
5 storitev -20%

Božičkovo darilo
10 €
ob nakupu nad 50 €

Pokličite: 031 549 385 • www.andifit-svarog.si

Rihtar d.o.o. Partizanska 20, 1380 Cerknica ■ endi.podobnik@gmail.com

Savne in kozmetične storitve SVAROG

Najboljše stvari v življenju so ljudje, ki jih imoš rod, mesta, kamor greš in spomini, ki jih ustvariš.

Hvaležne in vesete smo ga use urice, ki jih preživite z nami. Naj bo lepa vaša duša in telo! Vse lepo tudi v letu, ki prihaja.

Vam želimo SVAROGICE
Andreja, Vesna,
Tea in Zala

Kandare d. o. o.
Markovec 47a
1386 Stari trg pri Ložu

gsm: 051 444 605
mail: info@oblazinjeno-pohistvo.si

Kandare
sedežne garniture po meri

SEDEŽNE GARNITURE PO MERI

RAZPRODAJA EKSPONATOV

Nahajamo se v **IC MARKOVEC** v Starem trgu.
Delovni čas salona: pon.-pet. 8.00-15.00h,
sob in popoldan po dogovoru
www.oblazinjeno-pohistvo.si

Pomoč za najranljivejše

Na območju občin Loška dolina, Cerknica in Bloke je bilo do konca oktobra izdanih 2363 odločb o denarni socialni pomoči. Denarna socialna pomoč (DSP) je namenjena zadovoljevanju minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Uveljavi se lahko, če dohodek na osebo ne dosega meje dohodkov, ki je zakonsko predpisana, in so hkrati izpolnjeni tudi drugi z zakonom določeni pogoji.

Denarna socialna pomoč

Poleg višine dohodkov je DSP odvisna tudi od števila družinskih članov (upoštevajo se npr. zakonec ali zunajzakonski partner), prihrankov nad 2.500 evrov (samska oseba) oziroma 3.500 evrov (družina) ter zagotovljene oskrbe (bivanje, prehrana na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju, izročilne pogodbe ali drugega pravnega posla) in morebitnega obstoja krivdnega razloga (na primer neuveljavljanja dolžnosti preživljanja s strani polnoletnih otrok). Direktorica Centra za socialno delo Primorsko-Notranjska **Kristina Zadel Škrabolje** je posredovala podatke o številu rednih denarnih pomoči v občinah Cerknica, Bloke ter Loška dolina. »Od 1. 1. 2022 do 30. 10. 2022 je bilo število prejemnikov DSP 2363 (podatek brez novembra in decembra), od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo število prejemnikov DSP 3416 in od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 je bilo število prejemnikov DSP 3520.« Denarna socialna pomoč se sicer dodeli za določen čas, odvisno od okoliščin, ki so podlaga za dodelitev in višino denarne socialne pomoči.

Rdeči križ in Karitas pomemben člen

Območno združenje (OZ) Rdečega križa (RK) Cerknica-Loška dolina-Bloke občanom, ki potrebujejo pomoč, pomaga s prehralnimi paketi in viški hrane, s finančno pomočjo, oblačili in obutvijo, belo tehniko, opremo, pohištvo, šolskimi potrebščinami, letovanjem otrok, letovanjem starejših in pogovorom. »Prejemnikov, ki pridejo k nam iskat hrano, je 218. Če prištejemo še družinske člane, je oseb, ki potrebujejo pomoč, skupaj 440. Od tega je 215 moških in 225 žensk. Od teh 440 oseb sta 102 otroka; oseb nad 65 let je 38; tujcev, migrantov je deset, štirje pa so invalidi,« pove sekretarka **Nina Kolarič**. Ti podatki se nanašajo na vse tri občine, ki jih pokriva OZ RK. Kdo pa pravzaprav je upravičen do hrane? »Kdor je prejemnik socialne pomoči, je tudi pri nas upravičen do hrane,« odgovori sogovornica. »V tem koledarskem letu je bilo razdeljenih štirinajst ton hrane v vrednosti 20.000 evrov,« doda. Pomoč je bila v tem koledarskem letu organizirana petkrat: »Nekateri lahko sami pridejo po pomoč, če so z območja Cerknica. V Stari trg odpeljemo določen odstotek hrane glede na število prebivalcev in prejemnikov pomoči. Na Blokah enako. Prejemnikom z Rakeka, Begunj in Grahovega pa prostovoljci pomoč peljejo domov.« Pri tem hvaležno

pove, da imajo v vsakem kraju najmanj enega prostovoljca. Pri prejemnikih pomoči sogovornica opaža, da se ne menjavajo: »Morda pride kakšen nov, ki se znajde v stiski, a ta pogosto ni dolgotrajna. Zelo pogosto pa opažam, da je večina prejemnikov vseskozi ena in ista. Nikakor se ne morejo postaviti na noge.« So pa v preteklem letu v Območnem združenju RK Cerknica-Loška dolina-Bloke začeli sodelovati s trgovino Hofer. »Gre za pobiranje viškov hrane, kot so pekovski izdelki, včasih pa prejmemo tudi sadje in zelenjavo. Akcija v sodelovanju s trgovino Hofer poteka vsak delovni dan v tednu, pri tem pobiramo vsak dan različne izdelke in različne količine. Praviloma za razdelitev teh viškov poskrbijo naši prostovoljci še isti ali najpozneje naslednji dan zjutraj po določenih krajih. Upravičeni so vsi občani, ki so tudi že sicer prejemniki naših pomoči, lahko se jim pridružijo tudi drugi, pomoči potrebni,« pove. »Jaz sem presenečena, koliko gre hrane proč. Samo na našem območju. Vendar pa država, kolikor sem seznanjena, dela na tem,« nato doda. Tistim prosilcem, ki so izkoristili že vse pomoči centrov za socialno delo (CSD), pa je OZ RK v tem letu tudi denarno pomagal. »Letos smo imeli trinajst zaposilcev za finančno pomoč, ki smo jim plačali položnice za skoraj 3000 evrov. Pri tem je šlo za pomoč pri plačilu položnic elektrike, komunalnih storitev, najemnin, dodatnega zavarovanja, dijaškega doma ipd. Tudi elektrike, ki je bila tik pred odklopom,« še pove Nina Kolarič.

Župnijska Karitas Cerknica trenutno s paketi oskrbuje 80 prosilcev. Tajnica **Tatjana Lužar** pove: »Na dva meseca delimo redne pakete tako našim prosilcem kot tudi družinam iz Ukrajine, ki bivajo v Cerknici.« Prosilec mora upravičenost do pomoči izkazati z veljavnimi dokumenti, npr. odločbo CSD o prejemu denarne pomoči, plačilne liste, zadnji izpiski iz banke ... »K posamezniku, ki zaprosi, se individualno pristopi s pogovorom in svetovanjem, pozneje pa mora prinesiti papirje. To je pravilo Slovenske Karitas, posledično Škofijske Karitas Ljubljana in Župnijske Karitas Cerknica. Če so upokojeni, morajo prinesiti potrdilo

o izplačilu pokojnine,« nadaljuje. Nekaj ljudi k njim prihaja že desetletje. »Nekaj prosilcev je invalidsko upokojenih in njihove pokojnine so sramotno nizke. Tudi dve ne bi bili ena minimalna pokojnina,« nato doda. Pred začetkom šolskega leta pomagajo prosilcem s šoloobveznimi otroki pri nakupu šolskih potrebščin v obliki bonov izbrane knjigarne. Meseca decembra pa Župnijska Karitas Cerknica

» V preteklem letu so v Območnem združenju RK Cerknica-Loška dolina-Bloke začeli sodelovati s trgovino Hofer.

plačuje položnice za osnovne stroške bivanja: električna, voda, stanarina, ogrevanje, tako bo tudi letos. Do lani je bil znesek na prosilca 150 evrov, zaradi splošne druginje bo letos znesek do 200 evrov na upravičenca. »Seveda pa morajo prosilci za to vložiti prošnjo ter priložiti zadnji bančni izpisek in položnice,« pove sogovornica. Poplačilu položnic bodo v Župnijski Karitas Cerknica letos namenili okoli 3000 evrov, pričakujejo, da bo teh prosilcev okoli dvajset. Sredstva so pridobili iz dohodnine, prijave na razpis Občine Cerknica, od dobrih ljudi, donatorjev ipd. »Letos se je nekdo od voditeljev javne prireditve odrekel honorarju in ga namenil pomoči potrebnim, imamo tudi dobrotnico, gospo iz Ljubljane, ki nam nakaže vsako leto po 250 evrov, nekaj občanov, ki nekajkrat letno donirajo znesek Župnijski Karitas. Čez celo leto se ob skrbni in premišljeni porabi kar nabere nekaj denarja. Vsako vrsto pomoči ljudem v stiski pa je treba evidentirati v računalniškem programu pomoči Škofijske

» Župnijska Karitas Cerknica trenutno s paketi oskrbuje 80 prosilcev.

svetovalno službo z utemeljenimi prošnjami za pomoč pri plačilu,« pove šolska svetovalna delavka **Vladimira Ivančič**. »Pri iskanju sredstev za subvencioniranje šola sodeluje s CSD, RK, Karitasom, Rotary klubom ... Šola pa ima tudi šolski sklad. Imamo možnost, da 0,3 odstotka dohodnine namenimo šolskemu skladu šole. Zbrana sredstva so

namenjena tudi financiranju udeležbe otrok s socialno manj spodbudnih okolij na dejavnostih, če se na ta način zagotavlja enake možnosti,« nadaljuje. Število prošenj za subvencioniranje je največkrat večje, kot so zmožnosti, zato pri višini subvencij upoštevajo prejemanje denarne socialne

pomoči po predpisih o socialnem varstvu, višino dohodkov na družinskega člana, višino otroških dodatkov, brezposelnost staršev, dolgotrajno bolezen v družini, dolgotrajnejše socialne probleme in druge specifične v družini. »Želimo, da bi imeli vsi učenci, za katere je organizirana dejavnost, možnost udeležbe, zato bomo tudi v bodoče iskali različne možnosti

pomoči otrokom iz socialno šibkejših okolij,« zaključuje sogovornica.

Šolski sklad za pomoč ranljivejšim imajo tudi v Osnovni šoli »Jozeta Krajca« Rakek. Ustanovila ga je mag. **Anita Knez** v letu 2010, ko je postala ravnateljica. »Iz sredstev v skladu na podlagi pravilnika pomagamo vsem, ki zaprosijo za pomoč, teh je bilo v vseh teh letih kar nekaj. V sklad prispevajo starši, učitelji in vsi ljudje dobrega srca,« pove sogovornica. Do tega šolskega leta niso zaznali povečanega števila vlog

Karitas Ljubljana,« še pove sogovornica. V obeh trgovinah Mercator v Cerknici imajo nameščene košarice, kamor kupci odlagajo kupljene, darovane izdelke. Tatjana Lužar pravi, da so bili z darovanjem občani zelo radodarni, predvsem v času zbiranja hrane, higienskih potrebščin in oblačil za begunce iz Ukrajine, ki je potekalo v bivših prostorih trgovine Hura. Vsem in vsakemu posebej, ki so velikodušno darovali, se sogovornica v svojem imenu in imenu sodelavcev zahvaljuje.

Na Rakeku sklad, prav tako v Cerknici

Tudi v Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica se srečujejo z učenci oziroma družinami, ki zaradi finančne stiske svojemu otroku težko oziroma mu ne morejo omogočiti udeležbe na dejavnostih, ki jih organizirajo. Družinam pomagajo na različne načine – tako z nasveti, kje poiskati pomoč, kot tudi s subvencioniranjem dejavnosti. »Večje stiske družin opazamo, ko organiziramo plačljive dejavnosti (CŠOD, letne in zimske šole v naravi). Starši se obračajo na šolsko

zaradi socialnih stisk. »Ker starši težko zaprosijo za pomoč, pa žal nimamo realne slike. Vendar ob vseh podražitvah, ki so prisotne, je dejstvo, da revščina je,« še doda ravnateljica.

Načrtujejo zbiranje oblačil

V Vrtcu Martin Krpan Cerknica trenutno ne opazajo večjih težav na obravnavanem področju. »Je pa res, da za zdaj ne nudimo aktivnosti, ki bi jih morali starši dodatno plačevati. Otrokom sicer nudimo veliko obogatitvenih dejavnosti, a vse v okviru cene vrtca. Raznih (dodatno plačljivih) večdnevni letovanj in podobnega – kjer bi bilo najbrž opaziti stisko – zaenkrat ne nudimo,« pove svetovalna delavka **Erna Zabukovec**. »Če je potrebno, se povežemo s CSD ali Zvezo prijateljev mladine, včasih pomagajo tudi naši zaposleni. Sicer pa že v tem šolskem letu načrtujemo več dejavnosti na tem področju. Organizirali bomo npr. izmenjevalnico oblačil in zbirali sredstva za otroke iz šibkejših družin,« zaključuje sogovornica.

Vsem uporabnikom naših storitev in vsem poslovnim partnerjem želimo vesele božične praznike, obilo zdravja, osebnega zadovoljstva in optimizma ter vse dobro v novem letu 2023.

JP Komunala
Cerknica, d. o. o.

Vsem občankam in občanom skupaj s sodelavci občinske uprave voščim lepe praznične dni, v novem letu pa veliko osebnega zadovoljstva. Naj bo torej zadnja, praznična etapa leta 2022 uvertura v zadovoljno, iskrivo in radoživo leto 2023. Ne dovolimo si, da bi samo obstajali, ne pa živeli. Življenje je namreč prekratko, da bi samo čakali na nove začetke in priložnosti.

Marko Ruper,
župan občine Cerknica

Seveda nam vsem skupaj želimo zdravja in sreče, pa tudi pameti. Dovolj samozavestne, da bomo stali za svojimi prepričanji in dejanji, ter dovolj skromne, da bomo videli, kdaj in kaj bolje od nas zmorejo ter vedo drugi.

Maruša Mele Pavlin,
članica uredništva Slivniških
pogledov

Sreča je tisto, kar bomo ob stiku rok ob prihajajočih praznikih najpogosteje želeli drug drugemu. Želim, da bi srečo našli tam, kjer jo iščete in najbolj potrebujete.

Vsem občanom in občankam želim lepe in vesele božične praznike. Da jih preživite v osrečujočem okolju, jih posvetite svoji družini in najbližjim. V novo leto pa vstopite optimistični, zadovoljni, polni zamisli za skupno prihodnost. Tako pripravljeni bomo skupaj pričakali izzive, ki jih v novem letu gotovo ne bo manjkalo.

Staša Braniselj,
predsednica Notranjskega
študentskega kluba

Življenje, kam divjaš? Leta, kam bežite? Že spet je december, kmalu bo poletje in spet jesen in kot bi trenil bomo z navdušenjem in pričakovanji čakali na še eno novo leto. Rada bi dlje uživala v lepih trenutkih in naprej zavrtela tiste slabe. A življenje nam ne prepušča krmila, na tem hitro brzečem vlaklu časa smo samo potniki, vendar ne brez pooblastil. Poklicani smo, da usmerjamo z dobrimi deli, hvaležnostjo, potrpljenjem, optimizmom, ponižnostjo ali preprosto uživamo na poti. Nikoli namreč ne vemo, kdaj bomo morali izstopiti. Mirno, varno, veselo in zadovoljno vožnjo od leta 2023 do leta 2024 vam želim!

Maruša Opeka,
urednica Slivniških pogledov

Naj vas v prihodnjem letu vodijo strpen dialog, spoštovanje, razumevanje, da bi znali prisluhniti drug drugemu, razpravljati, se dogovarjati. Po zdravi pameti presodite, kaj je za vas osebno dobro in prijetno in kaj je dobro opustiti, pozabiti ali enostavno preskočiti, preslišati. Ne pustite se ukalupiti in zaiti v posploševanje, privoščite si svobodo v razmišljanju, pri ustvarjanju in pri vsakodnevnem bivanju.

V prihajajočem letu si vzemite čas zase, za svoje bližnje. Prenesite svoje dobre prakse, izkušnje na mlade, učimo se drug od drugega in mladim prek izkušenj preteklosti prikažimo uresničljive sanje v prihodnosti. Naša prihodnost je odvisna od našega truda, dela in prizadevanja, in če vse to naredimo z iskrenimi nameni, velikodušnostjo, pripravljenostjo, bomo dosegli cilj. Dragi sokrajani, ostanite zdravi in prepustite svoje skrbi in tegobe iztekajočemu se letu. V leto 2023 stopite odločno ob zavedanju, da živimo v miru na res lepem koščku zemlje.

Valerija Klemenc,
združenje Europa Donna

Zaključek leta, preverjanje izpolnjenih pričakovanj. Kaže, da je merjenje uspeha s številkami sodoben in resničen svet. Nekatere želje so se nam uresničile, marsikatera je bila previsoka, zgodi pa se, da kakšna tudi zanemarja tisto, kar imamo res radi. In kar radi počnemo. V prihajajočem letu naj se zgodi čudež, ki nam misli usmeri v ustvarjanje vsakdanjih čarobnih trenutkov in veselja v naši okolici. In ne pozabimo nase!

Gregor Mišič,
član uredništva Slivniških pogledov

Sebi in vam želim, da bi v letu 2023 skrbeli za dobro vseh bitij tega sveta in ob tem ne bi pozabili nase in na naravo, ki nas obdaja. Srečno in zdravo leto 2023!

Polona Otoničar Pajk,
članica uredništva/lektorica
Slivniških pogledov

Trenutki neustavljivo bežijo in se nanizajo v dneve, mesece, leto. Obrnili bomo popisani list in na praznega napisali številko 2023. Želimo vam, da bi nanj pisali same lepe besede o dobrih stvareh. Bodite hrabri in si upajte živeti življenje, sanjati sanje, verjeti v neverjetno, odpustčati neodpustljivo in ozdraviti od neozdravljivega! Naj vam leto 2023 prinese blagostanje in spokojnost!

Franci Albreht,
predsednik Društva upokoencev Rakek

Želim, da ste vi na prvem mestu.
Želim, da pogumno spregovorite, ko se dogajajo slabe stvari.
Želim vam, da so blizu vas »vaši« ljudje, ki se vaših malih in velikih uspehov veselijo še bolj kot vi.
Želim vam, da si dovolite spremembe in novih poti.
Želim vam, da niste prestrogi do sebe in drugih. Nihče ne ve, kaj preživlja oseba na drugi strani.
Želim vam, da ste prijazni in hvaležni.
Želim vam, da ste zdravi in razigrani.
In vse, kar vam želim zdaj, vam želim tudi celo leto.

Sabina Popek Simšič,
članica uredništva Slivniških pogledov

Raznoliko, morda celo prelomno leto 2022 se počasi izteka in bliža se njegov najlepši del. To je čas, ko se spomnimo preteklosti in pričakujemo prihodnost. Čas, ko se želja po sreči in zdravju seli iz srca v srce. Verjamem, da se lahko s ponosom ozremo na bogato iztekajoče se leto, ki ste ga kot občani ali sodelavci soustvarjali na različnih dogodkih, druženjih, projektih. Pred nami so nove poti, za katere vam želim, da so ravno prav vijugaste in posute s kamenčki. Ti seveda naj ne bodo ovira, temveč izziv, da si pridobite nove izkušnje. Vsaka kriza, vsak težaven trenutek v življenju namreč nosi v sebi tudi nekaj dobrega. Zato zaupajte miku svojih sanj, z ustvarjalnostjo gradite prihodnost in verjemite v to, kar delate – na vseh nivojih in okoljih. V novem letu vam torej želim usmerjenost k najvišjim ciljem, ki dajejo vašemu delovanju pravo vrednost, zavest, da življenje ni naključno in zaman. Naj nas tudi v letu 2023 povezujejo lepe misli in iskrene želje, da skupaj obogatimo življenjski vsakdan.

mag. Anita Knez,
ravnateljica OŠ »Jozeta Krajca« Rakek

Srečno 2023!

Tako visoke inflacije Slovenija ni imela od uvedba slovenskega tolarja leta 1991

Inflacija označuje rast ravni cen na splošno, stopnja rasti inflacije pa prikazuje spremembo ravni cen. V Sloveniji se za merilo inflacije uporablja indeks cen življenjskih potrebščin, s katerim merimo spremembe drobnoprodajnih cen izdelkov in storitev glede na sestavo izdatkov, ki jih domače prebivalstvo namenja za nakupe predmetov končne porabe doma in v tujini.

Cerkničan **France Arhar**, bančnik in prvi guverner Banke Slovenije v času od 1991 do 2001, preprosto razloži: »Temeljni problem inflacije je to, da je v obtoku enostavno preveč denarja, njegova cena pa je prenizka.« Nadaljuje, da v Ameriki in najrazvitejših državah Evropske unije, na čelu z Nemčijo, v zadnjih 40 letih ni bilo tako visoke stopnje inflacije, kot jo imamo letos – v oktobru celo desetodstotno. Vzrokov, zakaj je do tega prišlo, je veliko. »K trenutnemu stanju je zagotovo pripomoglo zadolževanje držav v času pandemije – pa tudi vojna v Ukrajini. Po drugi strani pa v slovenskih bankah tako visokih viškov denarja, kot so v zadnjih dveh letih, še ni bilo; na mesečni ravni je bilo denarnih viškov v banki kar enajst milijard na mesec,« pojasni sogovornik. K sedanjí inflaciji je največ pripomogla ekspanzivna denarna politika Evropske centralne banke (ECB), ki je uvedla celo negativno obrestno mero, zaradi katere je posledično upnik plačeval obresti dolžniku, kar se v zgodovini denarja še ni zgodilo. Posledično sta taka obrestna politika in izdajanje velikih količin novega denarja, približno šest bilijonov evrov, povzročila čezmerne likvidnostne viške, konkretno v slovenskem bančnem sistemu več kot enajst milijard evrov.

Nazadovanje gospodarstva

Na Uradu za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) napovedujejo nazadovanje gospodarske rasti, povezane predvsem z razmerami na energetskih trgih, ki se z nadaljevanjem vojne v Ukrajini zaostrojujejo in vplivajo na poslabšanje gospodarskih obetov v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah. To potrди tudi Arhar in doda, da višje cene denarja vodijo v recesijo in s tem v gospodarsko nazadovanje. UMAR še ugotavlja, da je negotovost v mednarodnem okolju velika, tveganja za uresničitev napovedi pa pretežno negativna ter še naprej močno odvisna od poteka vojne v Ukrajini, razmer na energetskih trgih pa tudi od globalnih epidemičnih razmer. Zaostrovanje energetskih razmer in močnejša recesija v Nemčiji ter drugih pomembnih trgovinskih partnericah bi vplivala na nižjo rast gospodarske aktivnosti v Sloveniji, ki bi v primeru nižje rasti BDP v evrskem območju (za od 2 do 2,5 odstotne točke glede na osnovni scenarij) stagnirala oziroma se nekoliko skrčila.

Rast obrestnih mer

»Zaradi trenutnega stanja na trgu je zviševanje vrednosti denarja nujni ukrep,« pojasni Arhar. ECB je obrestno mero do zdaj zvišala trikrat. Trenutno je dva odstotka in

je neprimerljivo nižja, kot je obrestna mera v Ameriki, kjer trenutno znaša štiri odstotke. Obrestna mera pa naj bi naraščala tudi v naslednjem letu; pričakuje se, da bo obrestna mera v Ameriki narasla do 4,5 odstotka. A Arhar miri, da tako visoke obrestne mere seveda v Evropi ni pričakovati, ker je proces počasnejši. Je pa zviševanje obrestne mere nujni ukrep zaradi inflacije in posledično to pomeni tudi zmanjševanje povpraševanja in umirjanje cen. »Kot primer lahko zopet izpostavim Ameriko, kjer so cene nepremičnin v drugem kvartalu že padle v povprečju za 35 do 40 odstotkov. Proces nižanja cen se je v Ameriki začel v Kaliforniji in se širi proti vzhodu,« razloži sogovornik, »ne pozabimo, svetovna finančna kriza leta 2007 se je začela prav v ZDA s krizo na nepremičninskem trgu.« Nadaljuje pa, da trenutno stanje Evropski uniji povzroča nemalo težav, saj ima 19 članic EU za svojo valuto evro, nima pa skupne fiskalne politike. Vsaka država ima tako svojo politiko in po mnenju Arharja zaradi tega prihaja do ogromnih razlik med državami, za vse pa je značilno, da je javni dolg izjemno narasel. Kot primer navede Italijo, kjer javni dolg znaša že več kot tri bilijone, v Sloveniji pa javni dolg trenutno znaša več kot 40 milijard.

Nacionalna monetarna institucija je ECB. Z njeno ustanovitvijo so se države članice odpovedale svoji monetarni suverenosti in jo prenesle na njo, na drugi strani pa so zadržale svojo politično suverenost. »Prav to dejstvo, ob različnosti ekonomske situacije v različnih državah članicah, je po mojem prepričanju najtežji problem pri iskanju in implementiranju denarne politike, da bodo njeni ukrepi zadovoljevali večino članic denarne unije in s tem omogočali njeno nadaljnje delovanje,« še dodatno pojasni Arhar.

Posojila

Svet Banke Slovenije je 1. julija letos sprejel Sklep o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja potrošnikov. Ukrep se uporablja za banke, hranilnice, podružnice bank članic in podružnice bank tretjih držav v Republiki Sloveniji. Cilj ukrepa sta blažitev in preprečevanje čezmerne rasti kreditiranja in čezmernega finančnega vzvoda. Po drugi strani pa so potrošniki, sploh tisti, ki imajo kredite s spremenljivo obrestno mero, v strahu, za koliko se jim lahko poveča mesečni obrok anuitete. Arhar svetuje: »V kolikor imate kredit z gibljivo obrestno mero in se odločate za prevrednotenje, je nujno, da pregledate predhodno vse pogodbenne klavzule, ugotovite, koliko let naj bi še odplačevali kredit, ugotovite, ali ga lahko takoj odplačate v celoti in najamete drugega. Če se želite v prihodnje izogniti obrestnemu tveganju, preverite, po kolikšni fiksni obrestni meri bi vas banka kreditirala, in se nato dokončno odločite. Pred končno odločitvijo poleg banke povprašajte za mnenje še katerega drugega finančnega strokovnjaka.«

Cena osnovne košarice

Ne gre pričakovati, da bi se inflacija in s tem višji stroški znižali v enem letu. Po Arharjevem pojasnilu je zniževanje inflacije dolgotrajen proces, ki zahteva sodelovanje delojemalcev, delodajalcev in vlade predvsem pri prilagajanju plač in

kontroliranju cen. V tem procesu je nujno slediti prilagajanju pri naših konkurenčnih partnerjih na tujih trgih, če želimo na njih ostati uspešni. V nasprotnem primeru bomo lahko nadaljevali z višjo inflacijo kot druge države v ekonomski in monetarni uniji (EMU). Spomnimo se leta 2008, ko je bila julijska inflacija v Sloveniji, kljub temu da smo že imeli evro, več kot sedem odstotkov, istega meseca pa je bila povprečna inflacija v EMU 4,5 odstotka, nato se je sredi septembra istega leta, s propadom banke Lehman Brothers, začela svetovna finančna kriza.

Vlada je že v mesecu septembru predstavila nekaj ukrepov za pomoč pri zmanjševanju druginje. Eden izmed

teh je tudi vzpostavitev spletnega mesta, kjer lahko potrošniki primerjamo cene osnovnih živil in s tem lažje izbiramo med primerljivimi izdelki. Aktualne cene izbranih živil pri šestih trgovcih v Sloveniji bodo na portalu objavljali vsakih štirinajst dni.

Je pa dejstvo, da prav vsi potrošniki na vseh področjih občutimo inflacijo. Osnovna živila so neprimerno dražja. Odvisno je tudi, kje živimo – če določenega ponudnika ni v naši bližini, se moramo do njega odpeljati z avtomobilom, kar pomeni še dodaten strošek. Tako bomo morali še dodatno razmisliti, ali se nam po izdelke spleta zapeljati do Postojne, Logatca, Ljubljane. Razumljivo je, da se posledično dražijo tudi obiski restavracij, dejavnosti za najmlajše in življenje nasploh.

» Evropska centralna banka je obrestno mero do zdaj zvišala trikrat in je trenutno dva odstotka.«

www.lekarnaljubljana.si Veljavnost od 1. 12. 2022 do 16. 1. 2023

ZDRAV

izbrano iz kataloga ugodnosti

IN SREČNO 2023 VSEM!

MAZIL ZA USTNICE
Ustnice neguje in varuje pred vplivi okolja, 5 ml.

redna cena: 254¹
cena s Kartico zvestobe

1,27 € + 1 POPUST 50%

PRAZNIČNI ČAJ
Aromatizirana mešanica sadnega in zeliščnega čaja, 40 g.

redna cena: 4,68¹
cena s Kartico zvestobe

3,45 € + 1 POPUST 25%

DOMAČA ZELIŠČNA GRENCICA
Prehransko dopolnilo z vodno-etanolnimi izvlečki zelišč, 220 g.

redna cena: 11,18¹
cena s Kartico zvestobe

9,23 € + 2 POPUST 30%

SKODELICA MALČEK
Steklena skodelica dekorirana z zrnajčkom Malčkom je izdelana v Sloveniji, v Steklarni Hrastnik. Skodelica je pakirana v lični darilni embalaži.

redna cena: 4,00¹
cena s Kartico zvestobe

3,00 € + 1 POPUST 50%

SILVER CARE GOLD ZOBNA ŠČETKA
Zaobljene ščetine preprečujejo poškodbe zobne sklenine in dlesni. Ergonomsko oblikovan ročaj je iz 24 karatne pozlate. Srednja trdota, 1 kos.

redna cena: 6,99¹
cena s Kartico zvestobe

4,89 € + 1 POPUST 30%

KAKAVOVO MASLO S KOKOSOVIM OLJEM
Kakavovo maslo s kokosovim oljem in vitaminom E kožo mehča, neguje in ščiti, 100 ml.

redna cena: 10,98¹
cena s Kartico zvestobe

8,18 € + 2 POPUST 25%

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO – kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarna Ljubljana, specializiranih prodajalnih LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Splošni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarna Ljubljana ter zahtevanega števila jedilk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Silke so simbolčne, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 1. 12. 2022 do 16. 1. 2023 oz. do prodaje zalog.

Lekarna Ljubljana

Dr. Dejan Ravšelj

Ob dvajsetletnici Kulturnega društva (KD) Rak Rakek je nov predsednik postal 31-letni domačin Dejan Ravšelj, ki je nasledil dosedanjo predsednico Danico Štefančič. Njegov stik z glasbo in kulturo se je začel že v osnovni šoli. Dedek ga je spodbudil k učenju harmonike v glasbeni šoli, njegovo glasbeno nadarjenost je pred dvajsetimi leti prepoznala mentorica otroške folklorne skupine na rakovski osnovni šoli Vida Žlogar.

Ob zaključku nižje glasbene šole je željo in znanje igranja harmonike razvijal naprej, prestopil je v odraslo sekcijo folklorne skupine KD Rak Rakek, v kateri je vsa ta leta nepretrgoma dejaven. Kljub občasnim idejam o igranju v glasbeni skupini izven društva pravi, da bi mu za tak način življenja ob vseh ostalih obveznostih zmanjkalo časa. Dejan v vlogi predsednika društva izpostavi, da so vanj v večji meri vključene odrasle in starejše osebe. Kot temeljni izziv si je tako zadal, da bi za dejavnosti društva in vključevanje vanj navdušil mlade, predvsem pa, da bi preprečil naglo upadanje mlajših članov ob prehodu v srednjo šolo. Pomembna se mu zdi pravočasnost takega vključevanja, predvsem pa najti pravi način, kako jih v društvu obdržati, saj sta ključni področji delovanja medgeneracijsko prepletanje in prenos znanj starejših na mlajše. S folklorno skupino redno nastopa na proslavah in podobnih dogodkih v domačem okolju, vsakoletno pa se udeležujejo tudi mednarodnih folklornih festivalov po Evropi. Dejan izpostavi, da je izkušnja stika s tujino koristna za vse člane folklorne skupine, prav tako pa vidi pomen v predstavljanju domačega kraja in občine.

Kot dijak srednje ekonomske šole v Postojni se mu je že ob zaključku prvega letnika vzbudila želja po študiju ekonomije. Omeni, da sta mu bila bližja predmeta matematika in računovodstvo, pri katerih je z inštrukcijami priskočil na pomoč vrstnikom. Po doseženi zlati poklicni maturi je študij nadaljeval na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in ga pri 28 letih sklenil z doktoratom znanosti s področja ekonomskih in poslovnih ved. V svojem doktorskem delu je preučeval vpliv državnih spodbud na vlaganja podjetij v raziskave in razvoj ter na njihovo poslovno uspešnost.

Poklicno akademsko pot je začel takoj po opravljenem magisteriju pred sedmimi leti kot mladi raziskovalec na

Fakulteti za upravo v Ljubljani. V okviru podoktorskega raziskovalnega projekta trenutno namerava razviti model napovedovanja zaposljivosti univerzitetnih študentov, katerih izobraževanje je potekalo v spletnem učnem okolju – cilj je najti rešitve za zmanjšanje neusklajenosti znanj in spretnosti na trgu dela. V splošnem njegovo znanstveno

raziskovalno delo obsega področja davkov, e-uprave in e-učenja. Ukvarja se tudi

s preučevanjem aktualnih tematik,

kot sta nedavna pandemija covid-19 ter vojna med Rusijo

in Ukrajino. Njegova biblio-

grafija zajema več kot sto

znanstvenih in strokovnih

publikacij; predstavlja jih

na številnih mednarod-

nih znanstvenih kon-

ferencah ter strokov-

nih dogodkih. Eno

zadnjih mednarodnih

raziskav vpliva pan-

demije covid-19 na

življenje študentov je

skupaj s sodelavci strnil

v znanstveni članek, ki je

že presegel 1300 omemb

(citativ) v svetovni znanstveni

literaturi, kar Dejan ocenjuje

kot izjemen in težko ponovljiv

dosežek. Na njegovi raziskovalno-

-pedagoški poti kot vodja ali sodelavec na

mednarodnih projektih sodeluje s tujimi priznanimi

profesorji in raziskovalci Združenih držav Amerike, Kitajske,

Japonske in evropskih držav ter tako preko tega veliko

potuje. Na isti fakulteti kot docent na Katedri za ekonomiko

in management javnega sektorja predava domačim in tujim

študentom, marsikateremu je tudi mentor. Za svoje izjemne

pedagoške in raziskovalne dosežke je s strani Univerze

v Ljubljani nedavno prejel svečano listino.

V akademski karieri na fakulteti se želi nadalje raziskovalno

in pedagoško izpopolnjevati ter napredovati, hkrati pa želi

ostati na Rakeku ter biti še naprej aktiven v lokalnem okolju,

vključno s KD Rak Rakek. Poudari, da pridobljena znanja in

izkušnje vodenja prepleta tako na akademskem kot kulturnem

področju ter jih tudi s tem nadgrajuje. Stoji za svojim

življenjskim vodilom: »Bolje manj ter tisto s srcem in dušo.«

Topla svetloba narave

17. novembra so v gradu Snežnik odprli regijsko razstavo Koordinacije Javnega sklada za kulturne dejavnosti Osrednja Slovenija z naslovom Topla svetloba narave. Prireditev je povezovala **Maruša Mele Pavlin**, glasbeno pa sta jo obogatila violinistka **Vita Kobal** in harmonikar **Ivo Švigelj** (Duo Vivo). JSKD Osrednje Slovenije se je z letošnjim bienalnim razpisom ob 150. obletnici rojstva poklonil slovenskemu impresionistu Matiji Jami. Strokovna spremljevalka območnih razstav **Nuša Lapajne Čurin** je ob tej priložnosti prejela plaketo Antona Ažbeta za likovno dejavnost za leto 2021.

Nagrajenka in **Jožica Mlinar**, vodja cerkniške izpostave, pa sta podelili priznanja likovnim ustvarjalcem iz Skladovih izpostav Cerknica, Ivančna Gorica, Kočevje, Litija, Ljubljana, Ljubljana okolica, Logatec, Ribnica,

Trbovlje, Vrhnika in Zagorje ob Savi. Na regijsko razstavo je strokovna spremljevalka uvrstila tudi dela **Janeza Dragoliča** iz Cerknice in z območja logaške izpostave dela **Anamarije Škufca**, **Darinke Lapajne**, **Darje Rupnik**, **Matevža Škufca** in **Tanje Pine Škufca**. Razstava je na ogled do 18. decembra.

✉ www.radio94.si 📷 Mario Žnidaršič

Jaslice na Dolenjem Jezeru

Tudi letos vaščani Dolenjega Jezera pripravljajo postavitev jaslic v naravni velikosti. Na ogled bodo predvidoma od 22. decembra pa do svečnice pred cerkvijo sv. Petra na Dolenjem Jezeru.

Lepo vabljeni, da si jih ogledate v prazničnih dneh.

✉ 📷 Erika Mulec

100. rojstni dan gospe Ivanke Braniselj

Ivanka Braniselj iz Dolenje vasi je praznovala častitljivih sto let. Poleg družine in prijateljev ji je voščil tudi župan **Marko Rupar**.

Gospa Ivanka se je rodila 20. novembra davnega leta 1922. Doživela in preživela je staro Jugoslavijo, italijansko in nemško okupacijo, SFRJ in novo državo. Kljub težkemu življenju je ostala dobrovoljna in radoživka. Rada pripoveduje zgodbe o Cerknici in njenih ljudeh. Gospa Ivanka je kljub letom še vedno čila in zdrava, kuha, dela na vrtu, pazi pravnuke, izredno veliko bere (in to brez očal) ter izkoristi vsako priložnost za kakšen izlet. Čestitke in vse najboljše!

✉ www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Jubilejno Gasparijevo leto

Občina Cerknica je leto 2023 proglasila za Gasparijevo leto. Praznovali bomo 140. obletnico rojstva rojaka, slikarja Maksima Gasparija, ki je bil rojen 26. 1. 1883 v Selščku. V tem letu se bodo v občini Cerknica in širše v Sloveniji vrstili kulturni dogodki v spomin na našega umetnika.

2023
GASPARIJEVO
LETO
1883-1980

Maistrova proslava v Žireh

Nesrečna snežna ujma je letos malo zmotila tradicionalno komemoracijo Notranjskega domoljubnega društva Rudolf Maister Unec pred Maistrovim spomenikom na Uncu, ni pa je preprečila! Kljub slabemu vremenu smo spominsko slovesnost, ki je bila dobro obiskana, izvedli. Seveda z nepogrešljivo pomočjo Pevskega zbora Dragonarji generala Maistra, ki je svoj program, kot vedno, izvedel bravurozno.

Prav zaradi vremena pa veliko naših somišljenikov ni odšlo z nami naprej v Žiri, kjer je potekala spominska državna proslava. Prireditelji so znana zgodovinska dejstva domiselno prepletli s čudovitimi vložki številnih kulturnih izvajalcev. Slišati je bilo znane in manj znane Maistrove stihe in uglasbitve. V raznovrstnih priredbah in izvedbah. Spoštljivo so se spomnili 42 žirovcev, ki so se takrat pridružili Maistru, v program pa domiselno vpletli tudi svoj mladi rod, prihodnost. Številna skupina najmlajših, z raznobarnimi trakovi v rokah, je v igri in petju simbolično sestavila trobojnico svoje domovine. Enkratno!

✉ Arne Kozina 📷 arhiv društva

Advent je tu

V DEOS, Centru starejših Cerknica smo v zadnjih dneh novembra začeli z izdelovanjem adventnih venčkov, saj je bila zadnja nedelja v mesecu novembru že prva adventna nedelja. Zaposleni smo pridno nabirali in zbirali naravne materiale, nato pa pripravili delavnico izdelovanja adventnih venčkov. Venčke smo nato postavili na ogled na adventno tržnico in z njimi okrasili prostore našega centra. Pred nami je torej adventni čas, ki nas vabi, da bi si vzeli čas zase, da bi se pomirili in se vprašali, kakšen odnos imamo do sebe in do drugih, kaj nas veseli in kaj radosti. V adventnem času tako že žarijo luči, ki so simbol upanja in tihega pričakovanja.

✉ 📷 Anja Purkart

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V novembru sta 90. rojstni dan praznovala **Jožefa Borštnik** iz Beča in **Andrej Peternej** z Rakeka, 100. rojstni dan pa je praznovala **Ivanka Braniselj** iz Dolenje vasi.

Skavtsko jesenovanje

✉ Lara Istenič 📷 Štefan Iskra

V preteklem mesecu smo cerkniški skavti izvedli naše dvodnevne tabore – jesenovanja. Najmlajši bobri so bobru Gozbertu pomagali poiskati mlečni zob, ki mu ga je vzel Črni vran. Na poti do vranjega gnezda so se urili v prvi pomoči, ustvarjanju in vozlih. Po prav posebni večerji so ob prisotnosti kresničk mirno zaspali, naslednji dan pa s sveto mašo praznovali. Starejši volčiči in volkuljice so spoznavali džunglo in njene prebivalce, napisali in podpisali so postavo krdela in na skali posveta sprejeli v krdelo nove volčiče mladiče. Izvidniki in vodnice so se razdelili v povsem nove vode, si na ognju skuhalo kosilo in se kljub dežju podali na orientacijo. Popoldne so preživel ob sušenju vseh mokrih stvari, naslednje jutro pa zaključili s slovesnim kvadratom in sveto mašo. Izkušeni klanovci so si kosilo spekli kar v naravni pečici, izdelali mega »klantapult« in za piko na i dočakali prvi letošnji sneg. Zdaj pa se že veselimo zime in vseh prihajajočih dogodivščin! ■

Decembrske dejavnosti v VGC Cerknica

✉ Maša Simčič

Poleg rednih aktivnosti, kot so jezikovni tečajji, EFT tapkanje in telovadba z Gordano, v našem centru kar dvakrat tedensko gostimo srečanja mamic z dojenčki. Pripravili bomo tudi dodatno predstavitveno uro za pedokinetiko, ki sicer poteka ob torkih dopoldne. Pedokinetika združuje znanja z različnih področij in je prava izbira za starše, ki si želijo, da bi se njihov dojenček fizično in mentalno optimalno razvijal. Sredi decembra, času primerno, organiziramo delavnico izdelave in kreativnega pisanja voščilnic. Pridružite se **Ani Obreza** in vdahnite svežino božičnim voščilnicam, ki jih boste odposlali letos! Delavnici bosta v Večgeneracijskem centru (VGC) Cerknica v torek, 13. in 20. decembra, ob 17.00. V torek, 13. decembra, ob 20.15 pa vabljeni tudi na brezplačno predstavitev Access Bars. Gre za nežno, antistresno, ročno tehniko masaže 32 točk na glavi. Izvedeli boste, kako deluje in za kaj vse se uporablja. V nedeljo, 18. decembra, pa v VGC gostimo prav poseben dogodek. Učenci zavoda Voice Up! bodo izkoristili našo dnevno sobo za intimen praznični koncert. Vabljeni, da se ga udeležite tudi naključni poslušalci. Za več informacij in prijave na vse omenjene aktivnosti nam pišite na druzinski.center.cerknica@gmail.com. ■

Veterani GZC

✉ Ksenija Preželj 📷 Ljubo Vukelič

Gasilska zveza Cerknica (GZC) je pred kratkim sprejela Pravilnik o delu Komisije za gasilce veterane. Namenjen je vodenju in organiziranju dela veteranov po gasilskih društvih. Najpogosteje se gasilci veterani udeležujejo tekmovanj v gasilskih veščinah, redkeje pa se družijo ali prevzemajo naloge. Po dveh letih smo pripravili srečanje veteranov v Begunjah pri Cerknici in zahvala gre vodstvu ter predsedniku **Boštjanu Šviglju**, da je bilo zelo prijetno in uspešno. Za tem smo se odpravili še na vsakoletni izlet – tokrat v Italijo, na Višarje, nazaj grede pa smo se ustavili še v Begunjah na Gorenjskem pri Avseniku. Joj, koliko spominov; smo le generacija, ki je njihovo glasbo spremljala leta in leta.

Tudi brez tekmovanj letos ni šlo. Tekmovali smo v Logatcu, na Lazah in se zaradi pomanjkanja vode žal morali odreči tekmovanju za Hacetov memorial. Pa drugo leto. Se je pa število tekmovalnih enot za veterane opazno zmanjšalo, zato je na mestu poziv organizatorjem teh tekmovalnih enot v društvih. GZC si prizadeva, da bi bilo delo z veterani in za veterane prisotno v vsakem gasilskem društvu. Ob tem se zavedamo, da ni povsod enakih pogojev. Veterani naj svoje mesto najdejo v upravnih odborih, da bodo na tekočem, kaj se v društvih dogaja, in bodo dobili tudi nekatere zadolžitve. Sodelujejo naj v akcijah, ki so njim primerne, saj bodo na ta način povezani z drugimi člani društva. S tem tudi pokažemo, da cenimo njihovo minulo delo v društvu. ■

Naša Lipa tudi jeseni zeleni

☞ Cveta Levec ☞ DU Vrhnika

26. oktobra je z vrhniškega Cankarjevega odra odmevala pesem Ženskega pevskega zbora Lipa Društva upokojencev (DU) Cerknica. V Cankarjev dom je naše pevke povabilo DU Vrhnika, ki je organiziralo Območno revijo pevskih zborov društev upokojencev Notranjske. Pevke so pod vodstvom **Gretrude Zigmund** zapele naslednje pesmi: »Pa bo pomlad prišla«, »Rož, Podjuna, Zila« in »Zvedel sem nekaj novega«. Srečanje s pevci in pesmimi na Cankarjevi Vrhniki nam bo ostalo v nepozabnem spominu.

V imenu nastopajočih in DU Cerknica se organizatorjem zahvaljujemo za gostoljubnost, prijetno druženje po nastopu in več kot odlično izpeljano revijo. ■

Pohod po medvedovih stopinjah

☞ Olga Otoničar ☞ Jadranka Janeš

V svojem letnem programu je Medobčinsko društvo invalidov Cerknica-Loška dolina-Bloke načrtovalo Pohod po medvedovih stopinjah. Na lep sončen dan smo se zbrali na parkirišču v Selščku, kjer nas je pričakala vodička **Jadranka Janeš**. Vodila nas je po poti in nam s spodbudnimi besedami vlila optimizma. Hitrost hoje je prilagodila tudi osebam, ki se težje gibljejo. Sprehajalna pot je dostopna s parkirišču v Selščku, Begunjah, Bezuljaku, na Kožljeku in Stražišču. Pot ni bila naporena in je primerna za vse starosti. Povezuje šest eko-kulturnih točk, na katerih je predstavljena biotska pestrost območja. Pot je bila zaradi informacijskih točk še zanimivejša, predvsem pa zaradi slikovite razlage naše vodičke. Vzdušje smo si popestrili s petjem, tudi kakšen vrisk se je slišal. ■

Martinovanje na kmetiji Rehar

☞ Boža Vesel ☞ Leonida Matičič

Po dveh letih zatišja zaradi epidemije smo se člani Društva upokojencev Rakek odpravili na martinovanje na vinogradniško kmetijo Rehar v vasico Lože v zgornji Vipavski dolini ob vznožju Goških gričev. V gručastem naselju je ohranjenih več primorskih domačij iz 18. in 19. stoletja s klesanimi arhitekturnimi elementi. Vinogradništvo v Ložah obdeluje stare sorte trt, ki jih tu sadijo že dolga leta. Mladi gospodar nas je povabil v obokano klet pod hišo, predstavil svojo dejavnost in način pridelave vin. Poskusili smo različna vina. Človek ob vsakem požirku začuti pridne roke in s soncem obsijano vinsko trto. Za vinogradnike in vinarje je martinovanje praznični čas, ki naznanja konec dela na poljih. Po starih šegah se na martinovo mošt spremeni v vino. Po večerji smo se zabavali vse do poznih večernih ur. ■

Žrtvam prometnih nesreč v spomin

☞ www.cerknica.si ☞ Ljubo Vukelič

Zavod Varna pot pod okriljem Organizacije Združenih narodov, Svetovne zdravstvene organizacije in Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč že od leta 2007 obeležuje in organizira aktivnosti ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč. Po podatkih Policije so slovenske ceste so od leta 1991 do 2022 zahtevale 7.822 življenj, približno 315.315 ljudi pa se je v prometnih nesrečah hudo telesno poškodovalo. Tretjo nedeljo v novembru se tako spomnimo vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah skupaj z njihovimi bližnjimi, prijatelji, sodelavci in znanci. Člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Cerknica so skupaj s policisti in županom **Markom Ruparjem** prižgali sveče v poklon in opomin. Vsaka žrtev prometnih nesreč je preveč, nikoli pa ni dovolj previdnosti in strpnosti v prometu. ■

Notranjski študenti ohranjajo dobrodelno noto

✍️ Staša Braniselj 📷 Ljubo Vukelič

Notranjski študentski klub se je v mesecu oktobru priključil vseslovenski dobrodelni akciji Manj svečk za manj grobov. Svečke na grobu so močan simbol spomina na naše najdražje in z akcijo ne želimo rušiti tradicije. Tega spomina pa ne smemo okrniti s pretiravanjem. Svoje pokojne nosimo v mislih in srcih vsak dan, s sodelovanjem v akciji Manj svečk za manj grobov pa naredimo še nekaj dobrega za tiste, ki nas najbolj potrebujejo. Okrašene kamenčke, ki smo jih ustvarili skupaj s cerkniškimi taborniki, smo delili na pokopališču v Cerknici 31. oktobra in 1. novembra. Namen letošnje akcije je bilo zbiranje prispevkov za deklico z gibalnimi ovirami iz Loške doline. Skupaj smo zbrali 509,07 evra. S sredstvi bomo deklici, ki obiskuje prvi razred, omogočili nakup naprave Biopton, ki ji bo pomagala izboljšati imunski sistem, okrepila gibljivost mišic ter pospešila mikrocirkulacijo.

V mesecu novembru in decembru se pridružujemo tudi akciji Božiček za en dan. Božiček za en dan je gibanje, ki s pravo mešanico ustvarjalnosti in humanosti ljudem nudi priložnost razdajanja. S kreativnostjo zapakirana škatla, polna ljubezni in dobrote, malim nadobudnežem pričara nasmeh na obrazu. Notranjski študenti smo se priključili tudi projektu koordinatorke **Ane Petrič** Mala pozornost za veliko veselje. V času uradnih ur izdelujemo voščilnice, lansko leto smo jih izdelali več kot 200, letos pa želimo število voščilnic še povečati. ■

O POTopisu

✍️ Nevena Savič

Rakovška knjižnica je 8. novembra 2022 gostila **Viljema Gogalo**, ki je z obiskovalci delil svojo popotniško in življenjsko izkušnjo duhovne narave.

Po izobrazbi pravnik in magister sociologije, tudi nekdanji novinar Sobotne priloge, je pred več kot petnajstimi leti sprejel odločitev, da postane popotnik. Odpravil se je na pot brez denarja, prenočeval večinoma zunaj, se umival v rekah ter se prehranjeval z ostanki. Prehodil je večino romarskih poti – od Kompostele in Rima vse do Jeruzalema.

Njegovo potovanje, ki ni bilo le fizično, ampak tudi duhovno, je rodilo knjigo z naslovom POTopis. Ni načrtoval vrnitve med ljudi, a ga je prav knjiga vrnila mednje. Zadnja leta tako hodi po Sloveniji in na družbenih predstavlj svojo pot. Knjigo je ilustriral slikar **Nikolaj Mašukov** in je ni mogoče dobiti v redni prodaji, na voljo je le na predstavitvah. Naši bralci si jo boste lahko izposodili v knjižnici.

Viljem je vsekakor zelo zanimiv sogovornik, ki s svojim delovanjem želi spodbuditi ljudi, da si prisluhnejo, najdejo svojo pot, kot pravi. Ni nujno, da na enak način, kot jo je on. Nas je pa vsekakor opomnil na našo čudovito pokrajino in navdihnil za sprehod, ki nam bo morda dal misliti. ■

Jesenovanje 2022

✍️ vod Piškotki 📷 arhiv RJŠ

Od 4. do 6. novembra smo se taborniki Rodu Jezerska ščuka (RJŠ) odpravili na jesenovanje v lovsko koč v Begunjah pri Cerknici. Tematika je bila Zvezdica Zaspanka, zato smo s seboj vsi vzeli plišaste igračke in pižame. Starši so nas zaradi slabega vremena morali pripeljati do koč z avtomobili, a na koncu dežja sploh ni bilo in bi lahko iz Cerknice šli kar peš. Po prihodu smo se vsi namestiti v dve sobici. Prvi večer smo se igrali družabne igre, kot so enka, brainbox, spomin in človek ne jezi se ... Naslednji dan smo si sami, po skupinah, skuhalo kosilo – okusno obaro z makaroni in klobaso (mmm). Zvečer je potekala igra scavenger hunt in v temi smo iskali različne predmete. Zadnji dan se je starejši vod Piškotki odpravil na orientacijo, mlajši pa na lov na lisico. Vsi smo bili zelo uspešni. Zadnji dan sta nam super kuharici Matka in Nikolca za kosilo pripravili odlične pohančke in pražen krompir. Naši tatki in mamice pa so nas prišli iskat prehitro, saj bi tam lahko ostali še cel teden. ■

GLAMPING LAKE BLOKE

MEDVEDJI DVOREC

Medvedji dvorec

Odprt ob nedeljah
od 13. do 17. ure.

Gurmansko doživetje

10. in 17. december,
ob 17. uri.

Predhodne rezervacije obvezne.

Soba pod zvezdami

s savno in jacuzzijem

GOSTILNICA DOMIN

Izbrana hrana iz EKO kmetije

Zaključene družbe/skupine
do 50 oseb.

Krhke in okusne pice ter burgerji iz domačega mesa

Ideje za darila

Suhomesnati izdelki iz
krškopoljskih prašičev ter
goveje salame.

Rezervacije sprejemamo na tel. št.: 041 696 666 ali na e naslov: hija.domin@gmail.com.

Koledar odvoza odpadkov 2023

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOB	NED						
JANUAR								1					
	2	E1	3	E1/1 E2	4	E1/2 E3	5	E4	6	B		7	8
	9	M1	10	M2	11	M3	12	M4	13		ME5	14	15
	16	E1	17	E2	18	E3	19	E4	20	B		21	22
	23	M1	24	M2	25	M3	26	M4	27		ME5	28	29
30	E1	31	E2										

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOB	NED								
FEBRUAR							1	E3	2	E4	3	B		4	5
	6	M1	7	M2	8	M3	9	M3 M4	10		ME5	11	12		
	13	E1	14	E2	15	E3	16	E4	17	B		18	19		
	20	M1	21	M2	22	M3	23	M4	24		ME5	25	26		
	27	E1	28	E2											

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOB	NED								
MAREC							1	E3	2	E4	3	B		4	5
	6	M1	7	M2	8	M3	9	M4	10		ME5	11	12		
	13	E1	14	E2	15	E3	16	E4	17	B		18	19		
	20	M1	21	M2	22	M3	23	M4	24		ME5	25	26		
	27	E1	28	E2	29	E3	30	E4	31	B					

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOB	NED						
APRIL												1	2
	3	M1	4	M2	5	M3	6	M4	7	B	ME5	8	9
	10	E1	11	E1/1 E2	12	E1/2 E3	13	E4	14	B		15	16
	17	M1	18	M2	19	M3	20	M4	21	B	ME5	22	23
	24	E1	25	E2	26	E4/1 E3	27	E4	28	B	E4/2	29	30

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOB	NED						
MAJ	1	M1	2	M2	3	M1 M3	4	M2 M4/1	5	M4/2 B/ME5	6	7	
	8	E1	9	E2	10	E3	11	E4	12	B		13	14
	15	M1	16	M2	17	M3	18	M4	19	B	ME5	20	21
	22	E1	23	E2	24	E3	25	E4	26	B		27	28
	29	M1	30	M2	31	M3							

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOB	NED							
JUNIJ								1	M4	2	B	ME5	3	4
	5	E1	6	E2	7	E3	8	E4	9	B		10	11	
	12	M1	13	M2	14	M3	15	M4	16	B	ME5	17	18	
	19	E1	20	E2	21	E3	22	E4	23	B		24	25	
	26	M1	27	M2	28	M3	29	M4	30	B	ME5			

B BIO ODPADKI (Cerknica, Rakek, Stari trg in Lož)

M MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI (ostanek odpadkov po ločevanju)

E MEŠANA EMBALAŽA (plastična, kovinska in sestavljena)

ME MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI in MEŠANA EMBALAŽA

PAZNIKI

PODROČJA POBIRANJA:

- Begunje pri Cerknici, Brezje, Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Selšček, Topol pri Begunjah
- Babna Polica, Babno Polje, Bločice, Bloška Polica, Dane, Gorenje Jezero, Iga vas, Klance, Knežja Njiva, Kozarišče, Laze pri Gorenjem Jezeru, Lož, Markovec, Nadlesk, Otok, Podcerkev, Podgora pri Ložu, Podlož, Pudob, Stari trg pri Ložu, Šmarata, Viševsek, Vrh, Vrhnika pri Ložu
- Bečaje, Bežuljak, Cajnarje, Čohovo, Dobec, Dolenje Otave, Gorenje Otave, Goričice, Hribljane, Hruškarje, Jeršiče, Korošče, Koščake, Kožljek, Kremenca, Krušče, Kržišče, Lešnjake, Lipsenj, Mahneti, Milava, Osredek, Otonica, Pikovnik, Pirmane, Podslivnica, Ponikve, Ravne, Reparje, Rudolfovo, Slugovo, Stražišče, Sveti Vid, Štrukljeva vas, Tavžlje, Zahrib, Zala, Žerovnica, Župeno
- Grahovo, Ivanje selo, Martinjak, Podskrajnik, Rakek, Rakov Škocjan, Slivice, Unec, Zelše
- Dolenje Poljane, Gora, Kranjče, Sveta Ana pri Ložu

JULIJ	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
											1	2	
	3	E1	4	E2	5	E3	6	E4	7	B		8	9
	10	M1	11	M2	12	M3	13	M4	14	B	ME5	15	16
	17	E1	18	E2	19	E3	20	E4	21	B		22	23
	24	M1	25	M2	26	M3	27	M4	28	B	ME5	29	30
31	E1												

AVGUST	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
											1	2	
	7	M1	8	M2	9	M3	10	M4	11	B	ME5	12	13
	14	E1	15	E2	16	E2/1 E3	17	E2/2 E4	18	B		19	20
	21	M1	22	M2	23	M3	24	M4	25	B	ME5	26	27
28	E1	29	E2	30	E3	31	E4						

SEPTEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
											1	2	
	4	M1	5	M2	6	M3	7	M4	8	B	ME5	9	10
	11	E1	12	E2	13	E3	14	E4	15	B		16	17
	18	M1	19	M2	20	M3	21	M4	22	B	ME5	23	24
25	E1	26	E2	27	E3	28	E4	29	B		30		

OKTOBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
												1	
	2	M1	3	M2	4	M3	5	M4	6	B	ME5	7	8
	9	E1	10	E2	11	E3	12	E4	13	B		14	15
	16	M1	17	M2	18	M3	19	M4	20	B	ME5	21	22
23	E1	24	E2	25	E3	26	E4	27	B		28	29	
30	M1	31	M2										

NOVEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
					1	M3	2	M3 M4	3	M2	ME5	4	5
	6	E1	7	E2	8	E3	9	E4	10	B		11	12
	13	M1	14	M2	15	M3	16	M4	17		ME5	18	19
	20	E1	21	E2	22	E3	23	E4	24	B		25	26
27	M1	28	M2	29	M3	30	M4						

DECEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
											1	2	
	4	E1	5	E2	6	E3	7	E4	8	B		9	10
	11	M1	12	M2	13	M3	14	M4	15		ME5	16	17
	18	E1	19	E2	20	E3	21	E4	22	B		23	24
25	M1	26	M2	27	M1 M3	28	M4	29	M2	ME5	30	31	

ODVOZ ODPADKOV V ČASU PRAZNIKOV:

Praznik	Ni odvoza.	Področje	Nadomestni odvoz
Novo leto	ponedeljek, 2. 1. 2023	E1	3. in 4. 1. 2023
Prešernov dan	sreda, 8. 2. 2023	M3	9. 2. 2023
Velikonočni ponedeljek	ponedeljek, 10. 4. 2023	E1	11. in 12. 4. 2023
Dan upora proti okupatorju	četrtek, 27. 4. 2023	E4	26. in 28. 4. 2023
Praznik dela	ponedeljek, 1. 5., in torek, 2. 5. 2023	M1/M2	3. in 4. 5. 2023
Marijino vnebovzetje	torek, 15. 8. 2023	E2	16. in 17. 8. 2023
Dan reformacije	torek, 31. 10. 2023	M2	3. 11. 2023
Dan spomina na mrtve	sreda, 1. 11. 2023	M3	2. 11. 2023
Božič	ponedeljek, 25. 12. 2023	M1	27. 12. 2023
Dan samostojnosti in enotnosti	torek, 26. 12. 2023	M2	29. 12. 2023

ZBIRNI CENTER CERKNICA:

- ponedeljek: zaprto
- torek: v poletnem času od 10.00 do 18.00, v zimskem času od 10.00 do 17.00
- sreda, četrtek, petek od 8.00 do 15.00
- sobota: od 8.00 do 12.00
- nedelja in prazniki: zaprto

ZBIRNI CENTER STARI TRG PRI LOŽU:

- torek: od 8.00 do 14.00
- četrtek: v poletnem času od 12.00 do 18.00, v zimskem času od 11.00 do 17.00
- vsaka prva sobota v mesecu, v poletnem času od 8.00 do 12.00
- nedelja in prazniki: zaprto

* Zimski in poletni čas sta ločena s premikom ure na poletni oziroma zimski čas.

Avtorica: **Marija Hribar**

Notranjske podobice iz 18. stoletja

Podobice so najstarejši pojav množične umetnosti, ki je prodril med vse prebivalstvo. Najstarejše ohranjene podobice iz Notranjske so božjepotne oziroma romarske iz 18. stoletja. Ko so prišli romarji domov, so jih pritrjevali na vrata skednjev, hlevov, na stene hiš, notranje strani omar, skrinj, saj so verjeli v njihovo zdravilno in varovalno moč.

Predloge za podobice so risali domači slikarji, vrezovali pa so jih tuji mojstri. Pri izdelovanju podobice je v 18. stoletju prevladoval bakrorez, v 19. stoletju pa litografija. Podobice so bile večkrat ročno kolorirane. Iz ožje Notranjske se je iz 18. stoletja, kljub velikim nakladam, po podatkih Semeniške knjižnice Ljubljana (SKL), Grafičnega kabineta Narodnega muzeja Slovenije (GK NMS) in Narodne in univerzitetne knjižnice, ohranilo samo nekaj božjepotnih podobic, predvsem s Križne gore, dve iz Cerknice in ena od Svetega Vida.

Podobica iz Cerknice

Rožnovenska bratovščina sega po svojem izvoru v srednji vek, saj jo je leta 1468 ustanovil bretonski dominikanec, pomembno središče širjenja je postala kölnska bratovščina. Na podobici rožnovenske nadbratovščine v Cerknici je Marija predstavljena v sedečem položaju nad veliko zemeljsko oblo s polmesecem. Na eni strani je sv. Dominik, na drugi sv. Katarina Sienska. Sestavni del podobice pa je tudi venec petnajstih rožnovenskih skrivnosti. Prevod besedila iz nemščine pod Rožnovensko Marijo: »Milostna slika nadbratovščine sv. Rožnega venca v cerkniški fari pod slavnim samostanom Bistra svetega kartuzijanskega reda v Srednji Kranjski.« Podobico je izdelal bakrorezec Bernard Johann Herrmann (Herrmann Sc. Gracy).

Valvasor je v Slavi vojvodine Kranjske 1689 tako opisal cerkniško bratovščino: »Pri tej cerkvi je tudi bratovščina svetega Rožnega venca, kateremu na čast imajo vsako prvo nedeljo v vsakem mesecu procesijo z velikimi in malimi banderi. Takih bander ima cerkev dvaintrideset večjih in petnajst manjših. In ta nakazujejo petnajst skrivnosti rožnega venca. Procesija pa se razporedi takole: Na začetku gre pred vsemi drugimi bandero Križa. Za križem hodijo desetletni, dvanajstletni in štirinajstletni fantje. Za križem hodijo dvajsetletni mladeniči in tudi poročeni moški s svojim križem, vendar tako, da je med njimi vmes pet majhnih križcev Svetega Rožnega venca. Za petim [tretjim!] križem pridejo majhne deset in dvanajstletne deklice, vsaka

z majhnim razpelom, z razpuščenimi lasmi in venčki na glavah, hodijo bose in pojejo litanije. Za temi nežnimi pojavami takoj sledi četrti križ. Za njim gredo še neporočena dekleta, in sicer bose, tako kot deklice pred njimi; tudi one imajo razpelo v rokah in dvanajst bakel in venčke na glavah. One na ves glas molijo Rožni venec Naše ljube Gospe. Za njimi pride peti križ, za katerim hodijo vse vdove, vzdržne in spreobrnjene, s sliko smrti in molijo Rosarium dolorosum ali žalostni Rožni venec. Njim sledi šesti križ, za katerim hodijo poročeni moški, ki nosijo svoj križ z dvema baklama in

prepevajo v slovenščini hvalnico *Omni die dic Mariae etc.* Za njimi pride najprej sedmi križ, ki mu sledijo vdovci in spreobrnjeni, ki nosijo goreče sveče v rokah in pojejo psalm *Miserere mei, Deus (Usmili se me, o Bog)* (ali *Bog mi bodi milosten*) itd. Za sedmim križem pa nato sledijo poročene ženske in z zvonkimi glasovi pojejo *Rosarium gaudiosum*. Mednje se pomeša in jim sledi dvanajst velikih križev in pet majhnih. Za njimi nosijo skrinjo Naše ljube Gospe in okoli nje ostale križe. Na sredi hodijo duhovniki in pojejo na ves glas. K tej procesiji se zbere več kot dvanajst tisoč ljudi. Kar je za eno samo procesijo nedvomno zelo velika množica. Tega sicer nisem sam videl, vendar mi je to pisno zagotovil omenjeni gospod župnik Gregor Červič. In ta mi je pred štirimi leti poročal še to,

da je v bratovščino vpisanih čez 86.000 oseb, od katerih jih je že 40.000 umrlo.«

Sl. 1: Rožnovenska Mati božja, hrani SKL (© SKL).

Podobica od Svetega Vida nad Cerknico

Nekdaj je bila cerkev pri Svetem Vidu božjepotna. Staro izročilo govori o tem, da je bil sveti Valentin duhovnik, zato je upodobljen v mašnem plašču in s kelihom v roki ter z božjastnim fantom (palca, stisnjena v pest) ob vznožju. Svetega Valentina so imeli za priprošnjika zoper telesne slabosti in kužna obolenja, za zaščitnika romarjev in znanilca pomladi. Znana in priljubljena med romarji je bila narodna pesem Limbarska gora z refrenom: »Pomagaj Bog,

svet' Valentin in njega brat, svet Peregrin!« Kot je povedala **Ljoba Jenče**, raziskovalka ljudskih pesmi, je pesem pela Jerca Kranjc iz Dobca, ki je bila tudi na romanju na Limbarski gori.

Podobica je dvodelna: na približno dveh tretjinah je upodobljen čudodelni sveti Valentin z atributi, pod njim pa je domačijski vidovski prizor z božjepotno cerkvijo z obzidjem, poslopji, drevosoma. Na podobici je besedilo v nemščini, prevod pa je naslednji: »Podoba sv. Valentina, duhovnika in mučenca, ki ga častijo v vikariatni cerkvi sv. Vida v bloški fari.« Pod podobico se je podpisal Kauperz Sc. Graecy iz družine bakrorezcev iz Gradca.

Podobice s Križne gore nad Ložem

Še danes, kot nekoč, ko so romarji na Križno goro hodili od vsepovsod, je romanje k božjepotni cerkvi svetega Križa zelo priljubljeno, posebej za praznik binkošti. Križnogorska romarska cerkev je imela v 18. stoletju najbolj dodelano »celotno podobo«: cerkev z dragocenimi Bergantovimi slikami, s kapelicami, romarsko hišo, župniščem, pesnika, skladatelja

je v Celovcu pri Ferdinandu Kleinmayerju okoli leta 1830. Podobica je nastala po starejši predlogi.

Ohranjene podobice Križne gore prinašajo zelo podobno motiviko v različnih tehnikah: lesorez, bakrorez, jedkanica, litografija.

Križna gora je že od nekdaj znana po šestih romarskih shodih: na tiho nedeljo, na peto nedeljo po veliki noči, na binkošti, na nedeljo po godu sv. Ane, na nedeljo po povišanju sv. Križa, na nedeljo po godu sv. Luka. Leta 1743 so bile postavljene kapelice in blagoslovljene slike križevega pota. V Romarskih bukvicah iz 18. stoletja, ki jih je napisal J. F. Repež, hrani jih tudi cerkniška knjižnica, je zapisal: »Romar lubi, bolnik tudi, pridi sem pod sveti Križ, te zagvišam, da boš vslšan, prosi vse, karkul želiš.« Podobica sv. Križa je bila objavljena tudi v knjižici z naslovom Pot svetiga križa avtorja Leonarda da Porto Maurizia, hrani jo cerkniška knjižnica, izšla

Sl. 2: Sveti Valentin, hrani SKL (© SKL).

Sl. 3: Podobica s Križne gore, hrani NML (© SKL).

Sl. 4: Podobica s Križne gore, hrani SKL (© SKL).

Sl. 5: Podobica s Križne gore, jedkanica, mere 256 x 167 mm, hrani GK NMS (© GK NMS).

in organista Jakoba Filipa Repeža (1706–1773), ki je prav za križnogorske romarje napisal več pesmaric. Na Križni gori je bila ustanovljena tudi bratovščina Jezusovega smrtnega boja in Žalostne Matere Božje. Gospod **Janez Kebe** je zapisal, da se je v župnijskem arhivu ohranila bakrorezna plošča te bratovščine iz leta 1743, s katero so tiskali spominske podobice za te člane. Prevod nemškega teksta s podobice (sl. 3): »Sveti križ umirajočega Zveličarja sveta v župniji Lož.«

Viri in literatura:

1. Grafični kabinet Narodnega muzeja Slovenije (GK NMS), november, 2022
2. Janez Kebe in France Baraga, pisno, november, 2022
3. Kebe, J.: Križna gora nad Ložem, 1987
4. Ljoba Jenče, ustno, november, 2022
5. Makarovič, G.: Slovenska ljudska umetnost, 1981
6. Semeniška knjižnica Ljubljana (SKL), november, 2022
7. Spamer, A.: Das kleine Andachtsbild, 1930
8. Lozar Štamcar, M.: Prispevek k preučevanju božjepotnih grafičnih podob, v: Zbornik za umetnostno zgodovino (Nova vrsta), 1990, str. 57–70
9. Valvasor, J. V.: Čast in Slava vojvodine Kranjske, 8. knjiga, str. 732–733

Avtor: Robert Kužnik

Monografija Maksim Gaspari – Iz naroda za narod

Domoljubje, kot ga je slovenski slikar Maksim Gaspari upodobil v svojih delih, da bi v slovenske domove prinesel vrednote in življenje slovenskega naroda, počasi, a vidno zamira. Njegova dela so znana le še starejšim generacijam, ki se spominjajo njegovih znanih in vedno dobrodošlih razglednic, ki so prihajale v njihove domove.

Pa vendar – ko sem hodil po naših muzejih, sem le tu pa tam naletel na delo našega narodnega umetnika. Kje so vsa dela, ki so v velikem številu opisana po člankih, predstavljena po razstavah in katalogih? Gaspari je imel usodno srečo, ko je spoznal Josipa Nikolaja Sadnikarja iz Kamnika, ki mu je zaradi znane slike Slanik omogočil slikarsko šolanje in življenje umetnika. Društvo umetnikov Vesna na Dunaju, kjer se je v začetku 20. stoletja zbiralo največ slovenskih umetnikov, je ob svojem sloganu »Iz naroda za narod« vneslo svež veter v ljudsko ornamentiko, folkloro, narodne vrednote. Gaspari je to geslo društva med našimi umetniki vzel najresneje in mu je bil v svojih delih in življenju zvest do konca svojih dni. Knjiga, ki je izšla, kronološko prikazuje življenje in delo Maksima Gasparija vse od otroških dni naprej – kako je živel v rojstnem Selščku, v Kamniku, na Dunaju, v Münchnu in Ljubljani do svoje smrti. Prikazani so umetnikovo ustvarjanje, njegova umetniška rast, njegova znana in neznana dela, dokumenti o šolanju, delo po umetnostnih ustanovah, predstavljene so razstave njegovih del za časa njegovega življenja.

Prikazan je obširen in vsestranski opus njegovega ustvarjanja, zabeležene so podrobna biografija, literatura o umetniku in vse razstave, na katerih so bila prisotna Gasparijeva dela.

Besedilno gradivo v knjigi je povzeto iz Gasparijevih pisem, njegovih zapisov v beležke, člankov v revijah; zapisi so iz strokovnih člankov, člankov likovnih kritikov, umetnostnih

Maksim Gaspari: Moja rojstna vas

zgodovinarjev ali drugih strokovnjakov s področja umetnosti in etnografije, kar je dokumentirano z viri. Na naslovnici je slika Lastni portret iz leta 1905, za katero je Gaspari želel, da bi bila nekoč na naslovnici knjige o njem. V poglavju Katalog Gasparijevih umetniških del sem zbral 420 njegovih umetnin in jih kot prvi v Sloveniji predstavil slovenskemu narodu.

Slovenci smo se odločili, da je dr. France Prešeren naš ljudski pesnik in Ivan Cankar naš ljudski pisatelj – kdo pa je ljudski slikar za Slovence? Zgodovinski zapisi pričajo, da je to lahko le Maksim Gaspari. Nekoč je sam povedal, da mu naziv »ljudski umetnik« celo laska in mu je zelo všeč. Slovenci smo se že oddolžili obema omenjenima velikanoma: Cankarju s kulturnim hramom – Cankarjevimi domom, Prešernu pa z njegovo Zdravljico kot slovensko himno in drugim. Maksim Gaspari pa še čaka na ta trenutek. Prav in pošteno bi bilo, da bi tudi Gaspariju namenili večji nacionalni pomen, kot je na primer poimenovanje kakšnega trga po njem ali ustanovitve njegovega muzeja.

Vesel in ponosen sem, da mi je bilo dano raziskovati Gasparijeve skrite zaklade in da je knjiga izšla. Kako velik pomen ima ta za slovenski narod, pa ocenite sami.

MONOGRAFIJA

o slovenskem slikarju Maksimu Gaspariju na 300 straneh z več kot 970 slikami v knjižni trdi vezavi.

68 EUR
cena knjige + poštšina.
Popust ob naročilu več knjig.

GASPARIJEVE: RAZGLEDNICE, SLOVENSKE NARODNE JASLICE, UMETNIŠKE SLIKE (reprodukcije)

Naročila: info@zibka.si, 031 204 480, www.zibka.si

Avtor: Franc Perko Vir: www.stareslike.cerknica.org

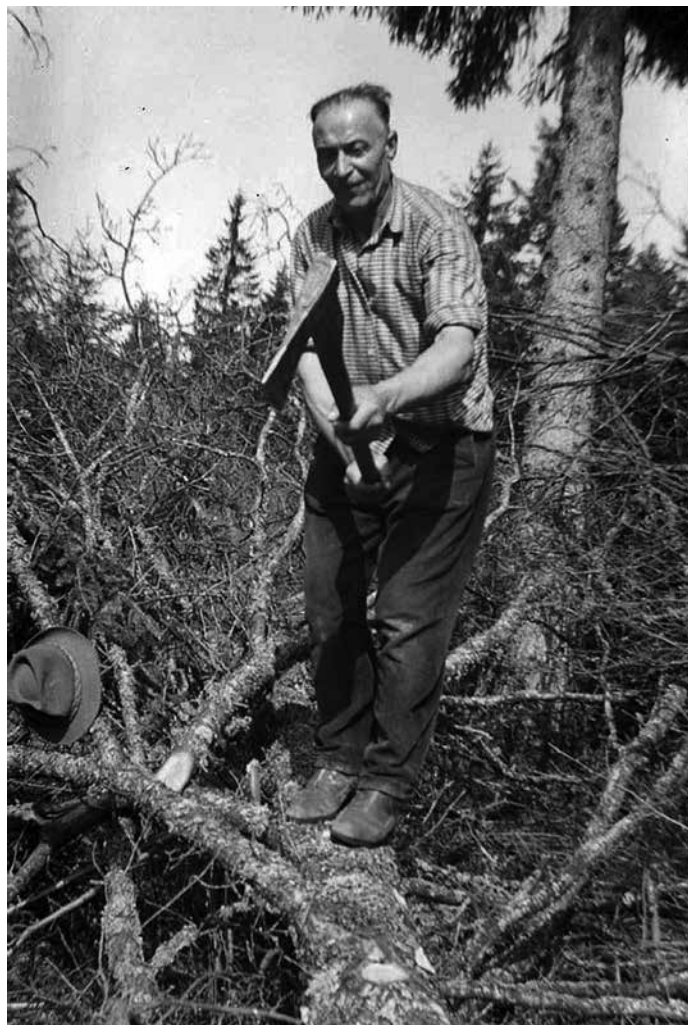
Rakek 1964 – Napravljanje drv

Kako hitro se svet spreminja. Takšnih posnetkov danes ne moreš več narediti, pa je minilo le dobrega pol stoletja od takrat. Na posnetku je moj oče Franc pri kleščenju hrastiča v Pretržju. V lastnem gozdu nismo imeli dovolj drv, pa nam je dal logar v kaki državni parceli za posekati kakšno manj vredno drevo ali narediti čiščenje in reševanje mladja. Tako smo pridobili nekaj prepotrebnih drv. Drv pa se je tudi na malih kmetijah, kot je bila naša, prek celega leta porabilo ogromno.

Tedaj so bile motorne žage še redkejšje in se je večina dela v zasebnih gozdovih še opravila ročno. Gozdno gospodarstvo Postojna je prve enoročne motorne žage nabavilo leta 1960. Do leta 1964 so popolnoma zamenjale ročne žage amerikanke. Še precej let pa so jih uporabljali le za spodrezovanje in razrezovanje ter odrezovanje (kleščenje) debelih vej listavcev. Bile so težke in okorne ter za kleščenje neprimerne, je pa bilo kleščenje z motorno žago tudi nezaželeno, kar nekako prepovedano. Z nekajletnim zamikom so jim sledili zasebni gozdni posestniki z območja, ki so imeli konec leta 1974 že 1499 motornih žag, Gozdno gospodarstvo Postojna je imelo takrat 201 žago; tako jih je bilo na območju Gozdnega gospodarstva Postojna tedaj 1700. Že okoli leta 1968 smo motorno žago kupili tudi mi, saj je skozi naš gozd stekla trasa avtoceste Postojna–Vrhnika in se je bilo treba opremiti za večjo sečnjo.

Pred dobrega pol stoletja se je vse delalo ročno, z amerikanko sva spodrezala drevo, potem pa se ga lotila s sekuro; debelejših vej s težjo, drobnejših pa z lažjo. Bilo je kar toplo, pa si je oče zavihal rokave srajce in odložil klobuk na veje podrtega drevesa. Tudi osebnih zaščitnih sredstev se takrat ni uporabljalo; »delonška« obleka in obutev sta predstavljali vso opremo tako gozdnega delavca kot kmetov za delo v gozdu.

To so bili časi, ko je bila poraba drv prek leta ogromna. Vsak dan se je kurilo v zidanem štedilniku v kuhinji, v kotličku je bila vse dni na razpolago topla voda, v roru se je poleti peklo kruh. Pozimi pa so se v roru ogrevali cejgli (strešniki), ki smo jih – zavite v cunjje – polagali in prelagali iz postelje v posteljo, da smo si pred spanjem ogreli noge, saj v sobah ni bilo peči in so bila zjutraj ob hudi zimi okna okrašena

© Avtor: Franc Perko, zbirka: Franc Perko

BREZPLAČNA, STROKOVNA IN CELOVITA SVETOVALNA PODPORA TUDI NA CERKNIŠKEM

KAJ VAM LAHKO PONUDIMO:

- informacije o možnostih izobraževanja in usposabljanja v lokalnem okolju,
- spodbudo in motivacijo, da izkoristite priložnost za učenje,
- jasno določene cilje na osebnem in poklicnem področju,
- podporo pri doseganju ciljev, pomoč pri načrtovanju in razvoju lastne kariere.

Iščete nova znanja in veščine?
 Bi radi bolje in učinkoviteje opravljali svoje delo?
 Bi radi pridobili certifikat ali ovrednotili že pridobljeno znanje?
 Vas dane razmere vodijo k spremembi svoje kariere?
 Želite dokončati ali nadaljevati izobraževanje?

Od januarja 2023 naprej, vsak tretji torek v mesecu od 13. do 15. ure
OE Večgeneracijski družinski center Cerknica (Čabranska 9)
 Dosegljivi smo za vas: 05/721 12 87, erika.sivara@lu.postojna.si

s prečudovitimi rožami, po stenah pa se je svetlikal srebrn sren.

Na jesen, ko je mama Lucija nabavila še dva mlada prašička, pa se je kuhala še obloda v kotlu v svinjski kuhinji. Pozimi smo kurili še v krušni peči, malo manjša je bila od običajnih, kjer je mama enkrat na teden spekla kruh. Prve dni je bil res odličen, pa je veljal nekak red, kdaj se ga lahko je. Proti koncu pa je že malo dišal in sta se mleko ali proja, kamor smo ga nalomili, včasih kar zgrizla.

Viri:

1. Perko, F. 2002. Zapisano v branikah. Gozdovi in gozdarstvo od Snežnika do Nanosa skozi čas. Gozdarsko društvo Postojna. 272 str.

Avtorica: Fani Černigoj

Utrinki iz Bralne skupine za osebni razvoj

Člani Bralne skupine za osebni razvoj (BSOR) se redno srečujemo vsak zadnji ponedeljek v mesecu v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica. V zadovoljstvo mi je, da z vami lahko podelim nekaj misli o knjigah in naših skupnih druženjih.

»Vedoželjnost je zame velika vrlina, ki me nikoli ne pusti na cedilu. To je poseben blagoslov in kdor ga nosi v sebi, mu ni nikoli dolgčas. Če to lahko deliš in medsebojno proučuješ v določenem krogu ljudi, je to še poseben blagoslov. Vseskozi pridobivaš znanje in s tem ohranjaš svoje mentalno zdravje in posledično tudi telesno zdravje. Eno in drugo pa sta medsebojno neločljivo povezana. Če nam služi zdravje in dopušča razum, lahko raziskuješ in polno živiš vse do svoje visoke starosti ali celo smrti,« se mi je zapisalo v utrinkih na knjigo Joe Vitale: Prebujenje v srečo.

»Pred nekaj leti sem se vključil v bralno skupino za osebni razvoj v knjižnici v Cerknici. To je bila ena mojih najboljših odločitev. Naša skupina je zelo heterogena, v njej smo zbrani ljudje z zelo različnih vetrov, prepričanj in poklicev. To je najboljša možna kombinacija. V taki skupini se naučiš poslušati tudi druge in ne samo goniti svoje zgodbe. Poleg tega se seznaniš z vsebino knjig, ki ti drugače sploh ne bi prišle pod roke,« je napisal eden zelo dejavnih članov skupine.

V zapiskih iz zaupne ankete, ki jo je med nami izvedla knjižničarka **Vesna Telič Kovač**, lahko preberemo:

»BSOR je super! Že leta berem knjige, ki spodbujajo osebni razvoj. Ampak tu je drugače, ker o vsebinah debatiramo, razmišljamo in iščemo rešitve za prebuditev notranje modrosti.«

»Skupina BSOR mi veliko pomeni, ker imamo izbran izbor knjig, ki te bogatijo, dajo misliti, te potrjujejo, presenečajo v pozitivnem smislu in učijo, kako živeti v miru, ljubezni in sožitju.«

»BSOR je izmenjava mnenj o duhovnosti, spoznavanje novih knjig in druženje podobno mislečih.«

»Zelo prijetno druženje. Vedno zanimivi pogovori na teme, ki niso samo površinske. Vsakokrat, ko odidem, sem bogatejša za kakšno novo spoznanje in z dobrim

občutkom, ker imam krog podobno mislečih prijateljic in prijateljev.«

»Knjiga je moja velika prijateljica. Pogovarjanje o prebrani knjigi v BSOR mi veliko pomeni, saj vsaka knjiga s tem pridobiva dodano vrednost. Izmenjavamo izkušnje in poglede in to šteje. Tudi druženje je za nas pomembno.«

© Vesna Telič Kovač

Znanstveno je dokazano, da ljudje, ki berejo knjige, živijo dlje in da je knjiga najboljša alternativa novodobnim digitalnim napravam, ki številne ljudi nezavedno vodijo v odvisnost. Procesi digitalizacije z obiljem informacij nas delajo notranje plitke in nas odtujujejo eden od drugega. Branje knjig pa nam izboljšuje koncentracijo, nas umirja in nam omogoča, da informacije sprejemamo tudi selektivno. Knjiga je lahko prijateljica in terapevtka, saj nam pomaga širiti obzorje, da lažje razumemo sebe in druge ljudi. Ob knjigi se nezavedno naučimo biti sami s seboj. Knjige nam omogočajo, da izboljšamo komunikacijo, izboljšujemo spomin, povečujemo izrazoslovje in z različnih zornih kotov lažje razumemo življenje. Raziskave tudi kažejo, da so ljudje, ki berejo in telovadijo, v življenju aktivnejši, kreativnejši, lažje spoznavajo samega sebe in se lažje izognejo stresu, Alzheimerjevi ter drugim boleznim. Knjige nas vodijo k boljšemu razumevanju in povečanju duhovne moči. Ljudje, ki veliko berejo, so tudi sočutnejši do sebe in posledično tudi do drugih. Če vas je zapisano nagovorilo, ste vljudno vabljeni v naše vrste!

20 let likovne sekcije KD Rak Rakek

V četrtek, 10. novembra, smo člani likovne sekcije Kulturnega društva (KD) Rak Rakek praznovali 20 let organiziranega ustvarjanja. V knjižnici Ivana Matičiča na Rakeku smo s fotografijami predstavili del dejavnosti, ki so se odvijale v preteklih dveh desetletjih, hkrati pa smo se predstavili s slikami, ki so nastale na temo voda.

Člani likovne sekcije smo se prvič zbrali jeseni 2002. Pod strokovnim vodstvom prve mentorice **Milice Rajačič Steržaj** smo ustvarjali z oljem na platno. Prvo razstavo smo imeli že spomladi 2003 v prostorih osnovne šole na Rakeku. V teh dvajsetih letih smo spoznavali različne tehnike likovnega izražanja – olje na platnu, akril, akvarel, pastel, risanje s svinčniki, ogljem, peresi, slikanje na svilo, slikanje z zemljo, oblikovanje gline ter izdelovanje mozaičnih slik. Sodelovali smo z različnimi mentorji: **Martinom Petričem**, **Urško Župec**, **Nano Homovec**, krajši čas pa z **Milanom Vošankom**, **Petrom Lazarevičem**, **Vasjo Stojanovskim**, **Marjanom Miklavcem**, **Evo Ule** in **Galino Malahovo**. Od leta 2017 nas vodi mentorica **Karmen Bajec**. Nastali so čudovita tihožitja, portreti, krajine ter uporabni predmeti. Po končanih tečajih smo svoje izdelke postavili na ogled ljubiteljem lepega. Razstavljali smo v prostoru Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek, v društveni dvorani, zadnja leta pa nam zatočišče nudi naša knjižnica Ivana Matičiča. Z razstavami gostujemo v domači občini ter širom po Sloveniji. V 20-letnem delovanju smo izvedli kar nekaj uspešnih projektov: 17 srečanj ekstempore, kjer na določene teme ustvarjajo likovniki iz različnih društev iz cele Slovenije; osem dvotedenskih mednarodnih taborov Vajkard, kjer so na delavnicah v neokrnjeni naravi pod vodstvom priznanih mentorjev ustvarjali študenti iz likovnih akademij iz Italije, Romunije, Madžarske in Slovenije; tri večdnevne delavnice slikanja z lopatko pod vodstvom mentorice **Carole Minssieux-Gliesch** iz Francije; tri razstave Galerija

ob Cerknškem jezeru in številne druge. Vsa-

ko leto se predstavimo z letno razstavo in samostojno razstavo enega od članov v domačem kraju.

Pod vodstvom mentoric Galine, Urške in Eve smo se večkrat srečali s tehniko ustvarjanja mozaikov, ki je nekatere člane tako prevzela, da smo leta 2017 ustanovili samostojno mozaično sekcijo. V poletnih mesecih skupaj z njenimi člani pripravimo razstavo v gradu Snežnik in Galerijo ob Cerknškem jezeru. Člani likovne sekcije KD Rak Rakek se pogosto udeležujemo ustvarjalnih delavnic, srečanj in odprtih razstav drugih društev, organiziramo delavnice za otroke in druge dejavnosti. Nabor vsebin in dogodkov je bogat, zato smo prepričani, da lahko vsak najde nekaj zase. V dveh desetletjih delovanja se je likovna skupina razvila v eno najdejavnějšíh na našem področju.

Ob tej priložnosti smo razdelili tudi priznanja Javnega sklada za kulturne dejavnosti na področju likovne dejavnosti. To so značke Antona Ažbeta, ki jih prejmejo ustvarjalci za pet, deset ali petnajst let aktivnega dela. Značke je podelila **Violeta Doles**, ki je tudi nova predsednica likovne sekcije. Prireditev je povezovala **Maja Malc**, glasbeno pa so jo popestrili **Tereza Žnidaršič** in **prof. Ivana Bačić Mišič** na flavti ter **Bernard Mišič** na violini.

V 35. letih 300 pisanih »Literarnih ugank«

✉ Anita Leskovec

Letošnjega novembra je Literarna uganka, ki jo je v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica pred 35 leti vpeljala **Anita Leskovec**, poleg lepe obletnice zabeležila tudi zanimivo številko, okroglih 300. V teh letih je preživela pisalni stroj, prvi računalniški program WordStar ter prvi fotokopirni stroj v knjižnici, s pomočjo katerih so bile uganke prvič obogatene z ilustracijo. Danes je njihovo oblikovanje lažje, saj pomočnik Google poišče vse, kar se prilega k tematiki, ki jo mesečna uganka obravnava. Šolarji od 1. do 9. razreda devetletke uganko rešujejo s pomočjo knjig, ki so poleg reševalne pole pripravljene v ugankarskem kotičku, kjer vsak mesec čaka tudi mlajša sestra, Uganka za modrijančke, namenjena otrokom do 3. razreda devetletke. Nagradni sklad za reševalce ugank je bogat in raznovrsten, izžrebani lahko nagrado prevzamejo pri izposojevalnem pultu do konca tekočega meseca. »Literarni uganki« je knjižničarka Anita zvesta od prvega dne, čudežno pa so ji zvesti tudi šolarji, saj jo, kljub novodobnim, mamljivim računalniškim skominam, rešujejo že generacije osnovnošolskih otrok. Naj ta čudež vztraja in traja, traja. ■

FRAGMENTI 2.0

✉ Aleša Gantar Ileršič ✉ Aljaž Babič

V Galeriji Krpan smo 10. novembra imeli odprtje druge pregledne razstave mladih ustvarjalcev. Zaradi raznolikosti umetniškega izražanja ustvarjalcev ter v želji, da jih predstavimo čim več, četudi le z enim njihovim delom, smo že prvo razstavo, ki je bila lani, poimenovali Fragmenti. Zdi se nam pomembno, da je galerija odprta tako za mlade, neuveljavljene umetnike, kot tudi za umetnike s prepoznavnim imenom. Tokratni izbor razstavljalcev je opravila **Nina Tovornik**, ki je tudi uredila besedilo in izbor slik spremne knjižice razstave. Prodor v polje umetnosti je težaven in surov posel, zato je po njenem mnenju izredno pomembno, da se ustvarjalci med seboj podpirajo in ne delajo izjem. »Nujno vprašanje ob začetku vsake razstave »Kaj je umetnost?« nas bo privedlo do nujne sodbe del, ta pa do preizpraševanja o razlogih za to sodbo. Predpogoj za to pa je, da se mladi ustvarjalci ponudijo na ogled,« še pravi Nina. Osem različnih posameznikov – **Bor Šparemblek, Fedja Šičarov, Lujo Rožič, Dominik Štibernik, Isidora Todorčić, Maja Gregl, Ema Ajster in Timon Masenic** – pomeni osem različnih pogledov na življenje in doživljanje umetnosti. Razstava je bila na ogled do 1. decembra. Za konec še del pesnitve o slikarjih, ki jo je napisal Miha Razdrih in je navdušila obiskovalce (v celoti je napisana na našem FB-profilu): »Nekateri slikarji so na Facebooku, le nekaj jih ni. Ti so na Instagramu. Praviloma več ljudi vidi sliko na internetu kot na razstavah ...« Povabljeni v našo galerijo. Slike so v živo boljše! ■

Včasih je lušno b'lo

✉ Silvestra Kotar ✉ arhiv društva

Članice Vokalne skupine Cluster z zborovodkinjo **Jelko Bajec Mikuletič** vsako leto pripravimo jesensko druženje s poudarkom na ohranjanju starih ljudskih običajev, ki so značilni za ta letni čas, ko se s hvaležnostjo poklonimo naravi. Z našo sedaj že tradicionalno prireditvijo želimo opozoriti, da v moderni dobi žal vse bolj pozabljamo na pristne človeške vezi in čutečo povezanost z naravo. Nekoč so to dvoje znali ob običajih in kmečkih opravilih skoraj čarobno povezati, pri tem pa ni nikoli manjkala pesem. Ta je osvobajala, tolažila, božala in odpirala nove poti. Verjamemo, da smo opisane občutke uspele pričarati tudi na tokratni prireditvi, ki smo jo pripravile v četrtek, 17. novembra, v prostorih knjižnice na Rakeku, kjer smo se s prepletom zgodbe in petja sprehodile skozi vse štiri letne čase ter občinstvu prikazale potovanje dveh večnih sopotnikov – narave in človeka. Seveda nista manjkali pogostitev izpod pridnih rok naših članic in razstava čudovitih izdelkov iz ličkanja, ki sta nam jih posodili **Ana Ivančič** ter **Majda Pavlič**, za kar se jima iskreno zahvaljujemo. Zahvala tudi **Neveni Savič** za gostoljubje v knjižničnih prostorih in vsem obiskovalcem, ki ste si vzeli čas ter spleтали nitke naše skupne zgodbe. ■

Jesenska tržnica

Na čudovit zadnji petek v mesecu oktobru se je v Vrtcu Martin Krpan Cerknica odvijal prav poseben dogodek – tržnica. Otroci so med tednom v vrtec prinašali raznovrstne jesenske plodove in pridelke z domačega vrta. Prijazni branjevki, upokojeni sodelavki vrtca, sta jim predstavili, kaj ponujata, otroci pa so jima v zameno dali odpadle jesenske listke. Kot na vsaki pravi tržnici je bilo tudi na naši moč kupiti jabolčni sok in pečen kostanj. Za pestro dogajanje sta poskrbela hišnika, ki sta nam prikazala celoten postopek pridobivanja domačega jabolčnega soka. Najprej sta jabolka zmlela, preden sta jih dala v prešo, pa so jih otroci lahko tudi okušali. Skupaj smo opazovali sladko tekočino, ki je tekla v vrče, in komaj čakali, da si jo nalijemo v lončke. Najstarejši otroci so ponosno

sodelovali pri samem stiskanju. Za piko na i je poskrbel gospod **Aliu**, ki se je z veseljem odzval na naše povabilo in spekel marone. Posebna zahvala gre Turističnemu društvu Menišija za stojnico, upokojenkama **Jasni Otoničar** in **Ljubi Mulec** ter gospodu Aliu.

☞ Nika Meden ☞ arhiv vrtca

Ustvarjalni mlinček vrtčevskih otrok in njihovih vzgojiteljic

V septembru in oktobru so na mladinskem oddelku Knjižnice Jožeta Udoviča otroci skupine Mlinčki (šolsko leto 2021/22) iz Vrtca Martin Krpan Cerknica, oddelek Grahovo, pripravili razstavo Spoznajmo slovenske pokrajine. Strokovni delavki **Nina Dovjak** in **Lana Kebe** sta z njimi po pokrajinah spoznavali narečne izraze in kulinarčne dobrote, se preizkusili v izdelovanju lectovih src in v mozaičnem izdelovanju slovenske zastave, se družili s Kekcem in Jezerkom ter v okviru projekta Palček Bralček recitali ljudske pesmice in besedila ilustrirali. Na koncu so se nagradili z zaključnim izletom v Piran, kjer so si še posebej pozorno ogledali Tartinijev trg. Da znajo strokovne delavke z otroki ustvariti lepe reči, pa dokazuje tudi »megatrganka« Bobek in barčica, ki so jo v šolskem letu 2021/2022 izdelali cerkniški Slončki, Levčki in Medvedki, grahovski Mlinčki ter rakovski skupini Pikapolonice in Miške. Lepa umetnina je na mladinskem oddelku na ogled do konca decembra. Novo leto na stežaj odpira vrata novim priložnostim. Naj bodo optimistično ustvarjalna in srčna, da bo žetev dobrih prigod in dejanj obilna.

☞ Anita Leskovec

Tradicionalni slovenski zajtrk

V Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica smo 18. novembra postregli že dvanajsti tradicionalni slovenski zajtrk. Različne dejavnosti smo izvajali cel teden, saj smo želeli pripraviti res poseben dogodek. V ponedeljek se je prvošolcem predstavila **Eneja Debevec**, predstavnica podjetja Loa, ki na šolo dostavlja sadje in zelenjavo iz Slovenije. Učenci so lahko poskusili jabolka različnih sort z veseljem pa so vzeli tudi suha jabolka. V torek je med nas prišla dobaviteljica lokalnega mleka **Ksenna Mihelčič** s Kmetije Mihelčič, ki je drugošolcem s krajšim filmom predstavila delo na kmetiji. Pridružila se ji je tudi **Helena Kotnik** iz Kmetije T'dolenj. Učenci so lahko poskusili domači sir, posladkali pa so se z domačimi marmeladami. Kmetijo Žgajnar, znano tudi kot Bio dobrote,

je tretješolcem predstavila **Nataša Banovič**. Na šolo dostavljajo lokalno ekološko mleko, mlečne izdelke (maslo, jogurt, sir) in meso. Učenci so izvedeli nekaj novega o označevanju živil, ekološkem kmetovanju, na stojnici pa so lahko poskusili jogurt in kefir. V četrtek se je četrtošolcem predstavil **Gregor Kebe**, ki šoli dostavlja krompir. Ob prezentaciji je veliko zanimivega povedal o pridelavi krompirja na kmetiji. Bližnji čebelnjak so si ogledali petošolci. Pri njem sta ju pričakala predsednik in tajnica Čebelarstva Cerknica **Luka Leban** in **Olga Braniselj**. Poleg predstavitev lokalnih dobaviteljev živil smo v tem tednu izvedli tudi tri kuharske delavnice pod mentorstvom kuharja **Riharda Baše**.

Šolski prostor smo popestrili z likovnimi izdelki učencev razredne stopnje, učenci šestega razreda so pri pouku gospodinjstva pripravljali plakate z miselnimi vzorci o tradicionalnem slovenskem zajtrku.

Glede na to, da se čedalje bolj uveljavlja tudi tradicionalno slovensko kosilo, smo za šolsko kosilo cel teden pripravljali predvsem jedi, značilne za naše kraje – pečenica, dušeno kisló zelje, juha z rezanci, jota s kisló repo in jabolčni zavitek.

V petek nas je po zvočniku prebran govor popeljal v dan slovenske hrane. Sledila je pesem Čebelar, ob kateri so v razredih zapeli tudi učenci in zaposleni. Nato smo postregli tradicionalni slovenski zajtrk, ki je bil sestavljen iz medu cerkniških čebelarjev, ekološkega kruha, masla, mleka ter jabolčk integrirane pridelave. Učenci in zaposleni so si na ta dan lahko ogledali stojnico čebelarjev Čebelarstva Cerknica, na kateri sta zanimivosti o čebelah in medu predstavila čebelarja **Janez Dragolič** in **Matija Mišič**.

Zahvalila bi se vsem, učencem, zaposlenim in zunanjim sodelujočim, ki so prispevali, da je bil cel teden nekaj posebnega. Naj se zgodba o uspešnem sodelovanju nadaljuje in krepi tudi v prihodnje.

☞ Mojca Dovjak

Uspešno izvedena izmenjava v Franciji

Od 14. do 20. oktobra je skupina 24 učencev in treh učiteljic spremljevalk iz Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek odšla na izmenjavo v Francijo, v Collège Saint Joseph iz mesta Challans. Učenci so bili nameščeni pri francoskih družinah svojih dopisovalcev, s katerimi so že v preteklem letu zelo intenzivno vzpostavljali stike, zato so bili nanje zelo dobro pripravljeni. V avtentičnem okolju so bili postavljeni pred nalogo sporazumevanja v angleškem jeziku ter na ta način uresničevali glavni cilj projekta: uporaba angleščine v vsakdanjem življenju. Francozi so se izkazali kot odlični gostitelji, saj so našim učencem hkrati omogočili še zelo dober vpogled v njihov način življenja, kulturo, tradicijo, jezik in hrano! Pokazali so nam njihovo šolo in način pouka, ravno tako pa so nas peljali na številne izlete, na katerih so nam predstavili svojo naravno in kulturno dediščino. Partnerska šola je bila na naš prihod dobro pripravljena, zato smo v njej hitro prepoznali kakovostnega in zanesljivega partnerja. Sodelovanja z njimi si želimo tudi v prihodnosti!

✍️ Petra Dekleva

Mednarodno sodelovanje šol ob evropskem dnevu jezikov

Na pobudo Sveta Evrope iz Strassbourga že od leta 2001 vsako leto 26. septembra obeležujemo evropski dan jezikov. Svet Evrope spodbuja večjezičnost v prepričanju, da jezikovna raznolikost predstavlja pomembno orodje za doseganje boljšega medkulturnega razumevanja in hkrati predstavlja ključno sestavino bogate kulturne dediščine naše celine. Letošnji kulturni dan za šestošolce – dan jezikov smo na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica razdelili

na dva dela. Prvi del smo pripravili skupaj s šolo Gymnasium Oedeme iz nemškega mesta Lüneburg v bližini Hamburga. 30. septembra smo se tako prek video konference povezali z učenci in učiteljico **Thereso Stindl**, ki smo jo poleti spoznali na izobraževanju v Galwayu v okviru projekta Erasmus+. Že pred tem smo po skupinah pripravili kratke predstavitve vsak svoje države, šole, jezika, znanih športnikov in tipične hrane. Predstavniki iz obeh šol so zavzeto pristopili k delu in se zelo dobro pripravili. Vsi drugi so z zanimanjem spremljali svoje sošolce in vrstnike iz Nemčije, ki so v evalvaciji po končanem dnevu izpostavili predvsem tri stvari: dobro znanje angleščine, lepoto Slovenije in presenečenje nad številnimi nemškimi besedami, ki jih uporabljamo v pogovornem jeziku (cvirn, ajmer, cukr, kelnar itn.). Razšli smo se z željo, da se v prihodnosti še srečamo. V drugem delu dneva so učenci pri jezikovnih delavnicah spoznali italijanščino, ruščino, grščino in nemščino. V jezikovnem kotičku na hodniku pa smo pripravili jezikovne uganke v štirih jezikih. Trije izžrebanci, ki so pravilno odgovorili, so prejeli praktične nagrade.

✍️ Aktiv tujih jezikov

Tečaj STPM na Islandiji

V sklopu programa Erasmus+ sva s sodelavko **Judito Prudič** konec poletja odšli na daljno Islandijo. V glavnem mestu Reykjavik sva se udeležili sedemdnevnega strukturiranega tečaja z naslovom Smart Teachers Play More. Tečaj, ki je že v naslovu veliko obetal, naju ni razočaral. Z vsakim dnevom sva bili bolj navdušeni nad njihovimi učnimi metodami, v katere spretno, izvirno in precej racionalno vključujejo igro in gibanje. Majhen otoček pa naju je navdušil tudi z naravnimi znamenitostmi. Tam so brizgajoči gejzirji, mogočni slapovi, tleči ognjeniki, pomirjujoči termalni bazeni in velikani morja – kiti.

Na lepoto Dežele, ki se naju je dotaknila, se bova gotovo spominjali z novimi pristopi, z novimi znanji in s primeri dobrih praks, s katerimi bomo internacionalizirali naše vzgojno-izobraževalno delo v vrtcu Martin Krpan Cerknica.

✍️ Petra Črnelj

Praznični december v Petki

V Centru za mlade Petka tudi decembra pridno delamo domače naloge, se učimo, igramo, plešemo in prepevamo. Ob sredah pa redno ponavljamo slovenščino in angleščino. V decembru bomo z izdelki otrok praznično okrasili Petko. V četrtek, 15. decembra, ob 16.00 za vse učence pripravljamo delavnico izdelovanja božičnih okrasov iz recikliranih materialov. V tednu od 27. do 30. decembra organiziramo brezplačno počitniško varstvo za učence prve triade. Varstvo bo potekalo od torka do petka od 8.00 do 16.00. Z otroki bomo ustvarjali na temo praznikov, se igrali in odšli na kakšen zimski sprehod. Prijave zbiramo do 22. decembra oziroma do zapolnitve prostih mest. Za več informacij pišite na center.petka@gmail.com in nas spremljajte na spletu. Maša Simčič

Čarobne rokice

V tednu pred jesenskimi počitnicami je bila delavnica ekološko obarvana, saj smo izdelovali posebne lončke za pisala iz odpadnega materiala. Otroci so okrasili kartonske tulce z vrstico in oblikovali živali.

Na naslednji delavnici so otroci ustvarili zimsko pokrajino s temperami v štirih barvah. Nanjo so nalepili gozdno žival, ki so jo izdelali posebej, jo pobarvali z voščenkami in izrezali iz papirja. Gozdne živali so videti, kot bi nosile pleten zimski kožuh. Malim ustvarjalcem čestitamo za izdelke, ki nam pričarajo pravo zimsko vzdušje. Ivanka Kovšca

MINERALKA

NAŠE PODJETJE ZAPOSILI

VZDRŽEVALCA

MINERALKA d.o.o.
Cesta pod Slivnico 24 | SI-1380 Cerknica

info@sl.tp-group.com
T +386-1-709 00-00

Tomaž Mivec

48-letni Cerkničan Tomaž Mivec ima sicer dolgo nogometno kariero kot športnik in kot trener, vendar se je njegova športna pot začela v cestnem kolesarstvu. Znotraj Kolesarskega društva Gradišče Cerknica se je z njim spoznal pod vodstvom trenerja Petra Vesela že zgodaj v osnovni šoli, sledila je selitev v dijaški dom v Novo Gorico, kjer je obiskoval srednjo šolo za kmetijskega tehnika. Sočasno je treniral in tekmoval pri novogoriškem klubu.

Kot mlad kolesar je zmagoval na lokalnih dirkah v kategoriji starejših pionirjev in na državnih prvenstvih dvakrat osvojil peto mesto. Rezultati so vzbudili željo, da bi postal profesionalni športnik. Prelomno je bilo zadnje državno prvenstvo v Zagrebu leta 1991; pred koncem tekme je pričakoval uvrstitev med tri najboljše, vendar je zaradi okvare kolesa odstopil. V istem obdobju je večina njegovih vrstnikov prenehala s treniranjem, kar je dodatno vplivalo na to, da je redno ukvarjanje s kolesarstvom po sedmih letih opustil tudi sam. Med pogovorom pokaže dres cerkniskega kluba, v katerem je tekmoval, in omeni, da ima še vedno shranjeno tekmovalno kolo iz tistih časov.

Ob koncu prvega srednješolskega leta se je iz Gorice vrnil v Cerknico, srednjo šolo pa odložil do devetnajstega leta. V vmesnem obdobju se je ukvarjal z nogometom, ki mu je namenil mnogo več časa in volje kot šoli. Takrat je iz cerkniskega kluba prestopil v mladinsko ekipo Nogometnega kluba Slovan, ki je igrala v prvi državni ligi. Za današnje čase je nepredstavljivo, da se je na treninge in tekme v Ljubljano povečini vozil »na štop«, le izjemoma in občasno pa z vlakom. V Ljubljani je treniral dve sezoni, pri osemnajstih pa je moral na služenje vojaškega roka. Pozneje je igral za člansko ekipo Nogometnega kluba Cerknica, ki se je pri njegovih dvajsetih uvrstila v tretjo ligo. Takrat je tudi zaključil srednjo šolo ter se zaposlil v družinskem računovodskem in knjigovodskem podjetju, ki ga vodi danes.

Nogomet je aktivno igral do 37. leta, že med igranjem pa je uspešno opravil usposabljanje in postal trener. Za trenersko dejavnost ga je navdušil in k temu spodbujal njegov takratni trener **Milan Gornik**. Okoli leta 2000 je že prevzel prvo generacijo mladih cerkniskih nogometašev, po koncu nastopanja za cerknisko člansko ekipo pa postal njen trener – v prihodnjih letih mu je uspelo s članskim moštvom napredovati v tretjo ligo, med pogovorom pa poudari, da

mu je ljubše delati z mladimi športniki. Od leta 2016 do 2018 cerkniski klub ni imel ekipe starejših dečkov (do 15 let), sin **Žiga** je prestopil v Nogometni klub Dekani, Tomaža pa je takratni trener **Alen Ščulac** povabil zraven kot pomočnika. Ekipa je v tistem obdobju osvojila tretje mesto v državi. Sin je pozneje med srednjo šolo nastopal za prvoligaške klube bližje Ljubljani, trenutno pa kot devetnajstletnik igra v tretji članski ligi za ekipo Adria Miren pri Novi Gorici. Šport je blizu tudi štirinajstletni hčerki **Gaji**, ki se ukvarja s twirlingom.

Tomažu pogosto zmanjka časa za športne aktivnosti, pravi pa, da ga pohodništvo sprosti, in med pogovorom omeni bližnja vrhova Slivnico in Špičko, ki ju rad obiskuje.

Trenutno je trener cerkniske ekipe več kot dvajsetih mlajših dečkov (do 13 let) in pravi, da je to ena boljših selekcij v njegovi karieri. Izpostavi, da so v konkurenci večjih slovenskih klubov letos spomladi zmagali na težkem turnirju v Kopru. Kar nekaj športnikov, s katerimi je v domačem kraju delal pretekla leta, sedaj igra v prvi ligi za mlajše selekcije večjih slovenskih klubov. Poleg klubskega dela je bil povabljen v ekipo trenerjev Medobčinske

nogometne zveze Koper, ki dvakrat mesečno za potrebe reprezentance izvaja priprave in izbor najboljših mladih športnikov v regiji. Ko je govora o kakovostnem delu z mladimi športniki, izpostavi, da dandanes ekipe preveč igrajo na rezultat in v marsikaterem večjem športnem klubu je od tega odvisna nadaljnja kariera trenerja. Za nogomet v Cerknici si želi, da bi se v klub vključili tudi otroci iz okoliških krajev in občin. Prav tako bi bilo dolgoročno skoraj nujno, da bi kraj dobil dodatno igrišče z umetno travo dovolj velikih dimenzij, ki bi ga v nemogočih vremenskih razmerah uporabljali za treninge in tekme. Pohvali širok nabor športnih panog v občini; v moštvenih športih, še posebej v nogometu, pa se tudi zaradi razpršenosti športov v starejših generacijah mladih športnikov zgodi, da ni dovolj otrok, ki bi sestavljali ekipe in tekmovali v ligi.

Učenci veselo sprejeli novo pridobitev

10. novembra je potekalo slovesno odprtje obnovljenega igrišča in tekaške steze pri cerkniški osnovni šoli. Zaradi slabega vremena prireditev ni potekala ob igrišču, ampak v Športni dvorani Cerknica. Vzdušje pa zato ni bilo nič manj veselo. Program, ki sta ga povezovala **Katarina Mauer** in **Paskal Dokler**, so pripravili učenke in učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica. Zdravljico je zaigral **Matic Kočever**; **Gaja, Julija, Eneja, Tisa** in **Taja** so zaplesale; hit Društva mrtvih pesnikov z naslovom »Ti si vse« je zapel fantovski pevski zbor; nadarjen nogometaš **Ishak Gazibara** pa je pokazal trike z nogometno žogo. Skozi ciljno črto zaključka projekta sta pritekla **Klea** in **Luka** ter s tem simbolično odprla novo stezo in igrišče. Ravnateljica **Ines Ožbolt** se je županu **Marku Rugarju** in občinski upravi zahvalila za novo pridobitev, vse učence pa pozvala, naj z njo skrbno ravnajo. Kot je opozoril svetovalec za šport Občine Cerknica **Bogomir Opeka**, je namreč pomembno, da se po stezi in igrišču ne vozi s kolesi, skiroji, rolerji in celo motorji, saj se lahko umetna masa hitro poškoduje. Župan Marko Rugar je izrazil zadovoljstvo, da je k projektu, vrednemu slabih 425.000 evrov, 55.000 evrov prispevala tudi Fundacija za šport. 11. novembra pa je župan popoldne obiskal še mlade nogometaše Nogometnega kluba Cerknica, ki so imeli na obnovljenem nogometnem igrišču svoj prvi trening. Ker je igrišče opremljeno z umetno travo, bodo lahko nogometaši prostor uporabljali tudi v zimski sezoni. Tako kot učenci, učitelji in vodstvo cerkniške šole so tudi nogometaši in njihovi trenerji zadovoljni, ker je Občina Cerknica z investicijo izboljšala pogoje za vadbo. ■

Lokostrelska tekmovanja

✍️ @ Miha Melink

23. oktobra je v Budanjah potekalo 3D lokostrelsko tekmovanje za pokal tradicionalnih lokov (PTL) v organizaciji Lokostrelskega kluba Budanje. Tekmovanje je bilo v naravi, po bolj ali manj razgibani progi, kjer je bilo razporejenih 28 tarč v obliki maket živali (3D) v naravni velikosti, ki so bile postavljene na različnih neznanih razdaljah. Na tekmovanju so nastopili tudi lokostrelci Telesnokulturnega društva (TKD) Sovica, ki so dosegli odlične rezultate.

Goli lok – Liliput (do devet let): **Lovro Žniderič** – 1. mesto; goli lok – moški: **Vladislav Šivec** – 2. mesto; instiktivni lok – moški: **Maksimiljan Turšič** – 19. mesto, **Uroš Polanec** – 27. mesto; dolgi lok – moški: **Ivan Šoštarich** – 30. mesto.

20. novembra je v Ajdovščini potekalo lokostrelsko tekmovanje Indoor 18m za Slovenski pokal v organizaciji Lokostrelskega kluba Budanje in Lokostrelske zveze Slovenije. Tekmovalci so streljali dve seriji po 30 puščic na razdalji 18 metrov. Pri tej disciplini imajo tarče premer 40 centimetrov, razen pri najmlajših in tekmovalcih z dolgim lokom, pri katerih so tarče s premerom 60 centimetrov. Rezultati TKD Sovica: goli lok – mlajše od 13 let: **Beti Zalar**, 2. mesto; goli lok – mlajše od 15 let: **Mojca Ivančič**, 2. mesto; ukrivljeni lok – mlajši od 13 let: **Lovro Žniderič**, 3. mesto; ukrivljeni lok – mlajši od 15 let: **Urban Gostiša**, 2. mesto, **Mitja Korošec**, 6. mesto. ■

Zaključek NTP

www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

9. novembra je v Kulturnem domu Cerknica potekala končna podelitev za Notranjski tekaški pokal (NTP) 2022. »Cerknica, Bloke, Loška dolina, Loški Potok, Postojna in Ilirska Bistrica. Šest občin, deset tekaških prireditev. Ravnina, kratki teki, polmaraton, teki navkreber ter gor-dol. Odrasli in otroški teki, vse to je del NTP,« so zapisali v Telesnokulturnem društvu Sovica, ki je glavni koordinator tekov. Gonilna sila pri organizaciji pa je **Izak Hribar Meden**, ki mu je župan **Marko Rugar** še posebej čestital za promocijo športa in občine. Obljubil je, da bodo imela športna društva pri Občini Cerknica tudi v prihodnje vso potrebno podporo. Nadaljevanja uspešnega sodelovanja si želi tudi predsednik Športne zveze Cerknica **Boštjan Ule**. Za točkovanje v pokalu šteje osem od desetih tekov (najboljših osem rezultatov). V absolutnem seštevku so bile pri ženskah najboljše **Nataša Aljančič**, **Brigita Martinčič** in **Nataša Ule**, pri moških pa **Tadej Osvald**, **Tadej Vehovec** in **Mihael Marinč**. Organizatorji so poleg priznanj za najvišja mesta v posameznih kategorijah podelili tudi priznanja za udeležbo na vseh desetih tekih. Prireditev je povezovala **Sara Pakiž**, plesno pa so jo obarvali plesalci Plesnega kluba Evora. ■

december 2022 | Slivniški pogledi | 35

Petarde niso igrače

Čeprav je uporaba petard v Sloveniji dovoljena le pod določenimi pogoji, zaradi neustrezne uporabe tovrstnih pirotehničnih sredstev še vedno beležimo primere poškodb, ki poškodovane zaznamujejo za celo življenje. Poškodovanega dela telesa pa kljub sodobnemu znanju in tehničnemu napredku v medicini ne moremo povrniti v prvotno stanje.

Kompleksne poškodbe

Policisti bi vse občane želeli opozoriti na posledice nepremišljene in objestne uporabe pirotehničnih izdelkov ter pozvali k mirnim in varnim prazničnim dnevom.

Policisti posvečamo posebno pozornost krajem, kjer prihaja do večje uporabe pirotehničnih izdelkov, katerih glavna značilnost je pok. Pri tem zoper kršitelje ustrezno ukrepamo.

postanejo trajno invalidni in se nato celo življenje spopadajo s psihofizičnimi posledicami.

Prodaja pirotehničnih izdelkov 1. kategorije (to so pokajoče žabice, vžigalice, pasje bombice) in ognjemetnih izdelkov 1. kategorije, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena od 19. pa do 31. decembra, njihova uporaba pa je dovoljena le od 26. decembra do 2. januarja. V tem času je dovoljena tudi

uporaba nekaterih drugih pirotehničnih izdelkov (rimske sveče, rakete, fontane in baterije). Uporaba fontan in baterij je dovoljena starejšim od osemnajst let.

Pirotehnična sredstva

Ognjemetne izdelke 1. kategorije, katerih glavni učinek je pok, je prepovedano uporabljati v bližini bolnišnic, v strnjelih naseljih, zgradbah in zaprtih prostorih, prevoznih sredstvih javnega prometa in na površinah, kjer potekajo javni shodi in javne prireditve. V stanovanjskih zgradbah in drugih zaprtih prostorih je dovoljeno uporabljati le ognjemetne izdelke 1. kategorije, ki so proizvedeni, namenjeni in označeni za tako uporabo. Pri

Tudi letos bomo nadaljevali preventivno akcijo »Bodi zvezda, ne meči petard«, s katero zlasti osnovnošolce osveščamo o nevarnostih in posledicah uporabe pirotehničnih sredstev.

Tiste, ki ne morejo brez pirotehničnih izdelkov, zato pozivamo, da jih kupujejo le pri pooblaščenih trgovcih (pri nakupu naj bodo pozorni na oznako standarda CE), se dobro seznanijo z navodili proizvajalca in jih tudi upoštevajo. Kar pa je najpomembnejše – pri uporabi pirotehničnih izdelkov ni prostora za alkohol ali objestnost.

Poškodbe s pirotehničnimi sredstvi, s katerimi se srečujejo v Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Ljubljana, so različne: od manjših opeklinjskih ran, brez večjih funkcionalnih posledic, pa vse do obsežnih in kompleksnih poškodb rok z dramatičnimi funkcionalnimi in estetskimi posledicami. Večinoma so poškodovani kosti in vsa mehka tkiva: žile, živci, kite in mišice, prisotne so obsežne kožne vrzeli. Področje poškodb je zelo veliko, tkiva so zmečkana ter raztrgana in lahko propadejo tudi pozneje. Pri otrocih so poškodovane rastne stike kosti. Najbolj tragično pri teh poškodbah pa je, da mladi ljudje

tem naj še opozorimo, da so fizičnim osebam prepovedane: predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanega učinka; uporaba pirotehničnih izdelkov v drugih predmetih; lastna izdelava pirotehničnih izdelkov ali zmesi in preprodaja pirotehničnih izdelkov. Prodaja, posest in uporaba vseh tistih izdelkov 2. in 3. kategorije, katerih glavni učinek je pok, je prepovedana. Gre za petarde različnih oblik in moči.

V Policiji si želimo, da bi preventivno delovanje in opozorila dosegli svoj namen tako, da pirotehnika ne bi bila povod za poškodbe ali kršitve. Globe, ki so predpisane za kršitve Zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih, za posameznika znašajo od 400 do 1200 evrov (48. člen). To je tudi predpisana globa za kršitve, ki jih najpogosteje obravnava policija. Globe za pravne osebe pa se gibljejo od 5000 do 50.000 evrov (46. člen) oziroma od 3000 do 15.000 evrov (47. člen).

V upanju, da bodo bližajoči se prazniki minili mirno in varno, vam policisti Policijske postaje Cerknica želimo vesele praznike in srečno v letu 2023.

Avtorica: Irena Svet

Gurmansko razvajanje ali prenajedanje?

Vstopili smo v obdobje veselega decembra. Eni se ga veselimo bolj, spet drugi malo manj. Čas, ko si dovolimo, da nas pisane lučke, zimska idila, dišeče svečke, vonj po cimetu in svežih piškotih, topel čaj in okusna hrana odpeljejo v svet, kjer za hip pozabimo na prehter ritem življenja. Vsaj v decembru si dovolimo dati na stran vsakodnevne skrbi, da bi lahko začutili to toplino, veselje, ki se iskri na vsakem koraku.

Praznični december radi izkoristimo za druženje s prijatelji in znanci. Takrat se še posebej potrudimo in pripravimo čim boljšo hrano ter pijačo. Ljudje radi razvajamo svoje brbončice, zato se nam lahko zgodi, da bomo v decembru mogoče pojedli in popili več kot v ostalih mesecih leta. Pogosto nas ob oblici dobrot rado zanese. Slovenci se v prazničnem decembru zredimo povprečno za dva kilograma. Ali se zavedamo, da se naše mize ob prazničnih dneh dobesedno kar šibijo od mastne, sladke in slane hrane? V tem času res ni potrebe, da bi se odrekali nekaterim jedem. Praznično hujšanje raje preskočite, namesto tega namenite svojo pozornost skrbi za ohranitev obstoječe telesne teže. Nekaj dni slabšega prehranjevanja z občasnimi sladicami nam na dolgi rok ne more škoditi. Zmernost je lepa čednost, ki nam da občutek, da znamo svoje brbončice gurmansko razvajati ter ob tem še uživati v posameznih grizljajih okusne hrane brez občutka slabe vesti. V prazničnih dneh so skušnjave res velike, zato je zaželeno, da si postavimo omejitve, kaj in koliko bomo jedli, in se je tudi držimo. Zavedati se moramo, da nam prehranske pregrehe lahko med drugim poslabšajo stanje številnih drugih bolezni, kot so sladkorna bolezen, bolezn srca in ožilja ...

Pri zmernosti vnosa hrane v telo si lahko pomagamo z različnimi pristopi, ki jih vpeljemo v svoj življenjski slog ter s tem poskrbimo, da v telo vnesemo dovolj makrohranil

(beljakovine, maščobe in ogljikovi hidrati) in mikrohranil (vitamini in minerali), ki jih naše telo potrebuje za normalno delovanje. Zato poskrbimo, da bomo redno zaužili od tri do pet kakovostnih obrokov na dan v časovnem razmiku od treh do štirih ur. S tem bomo preprečili napade lakote ne samo v prazničnih dneh, ampak čez celo leto. Za obrok si vzemite čas, hrano pa dobro prežvečite.

Mogoče ste se že kdaj vprašali, kako naj bo sestavljen vaš krožnik, da boste zaužili vsega dovolj. Približno polovico krožnika naj predstavlja zelenjava, ki vas bo okrepila z zadostno količino vitaminov in mineralov. Ena četrtnina krožnika naj pripada beljakovinski jedi (meso, jajca, ribe, tofu, skuta, fižol ...), druga četrtnina pa je namenjena ogljikovim hidratom (riž, testenine, krompir, kaše ...). Zraven si privoščite še skledo solate. Poleg uravnotežene prehrane poskrbite, da boste čez dan popili vsaj 1,5 litra vode. Še več nasvetov pa vam lahko zaupamo v naši preventivni delavnici Zdravo jem. Da bo vaš december čim manj gurmansko stresen, si vsaj trikrat tedensko vzemite čas še za telesno dejavnost ter si privoščite dovolj kakovostnega spanca. Telo vam bo hvaležno.

Tudi v letu 2023 vas vabimo, da nas obiščete in spoznate naše preventivne delavnice.

Celoten aktiv Zdravstvenovzgojnega centra Cerknica vam želi, da bi v leto, ki je pred nami, vstopili spočiti, zdravi in polni optimizma.

Zdravstveno vzgojni center Cerknica

vam ponuja brezplačne preventivne delavnice za odrasle

SPOPRIJEMANJE

- s stresom
- s tesnobo
- z depresijo

• Življenjski slog

- Dejavniki tveganja
- Tehnike sproščanja
- Ali sem fit?

DELAVNICE

- Zdravo hujšanje
- Opuščam kajenje
- Zdrava prehrana
- Gibam se

Individualno svetovanje (Opustitev kajenja)

Zdravstveno vzgojni center
tel.: 01/70 50 150
e-mail: irena.svet@zd-cerknica.si
Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica

Osebna asistenca

Zavod Fractals, ki ima sedež v Cerknici, je eden od izvajalcev, ki kot nepridobitno dejavnost izvajajo osebno asistenco. Nina Starc opravlja delo osebne asistentke in je v tem letu v svojem magistrskem delu poglobljeno raziskala področje odnosa med uporabnikom in osebnim asistentom.

Kakšen je vaš pogled na osebno asistenco?

Osebna asistenca je najprimarnejša oblika spoštljivega sodelovanja med dvema osebama (uporabnikom in osebnim asistentom) in hkrati profesionalno delo, ki zahteva zaupen, spoštljiv in iskren odnos. Osebno asistenco vidim kot možno pot k dostojnemu življenju širše populacije oseb, torej tudi tistih, ki jim je »preteklost« to pravico odvzela. Je storitev, ki počasi briše prepričanja, predvidevanja in predsodke o osebah, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč, s tem pa posameznikom omogoča, da lahko samostojno izrazijo svoje potenciale, znanja in sposobnosti ter se z njimi udeležijo v širši družbi ravno tako kot osebe, ki tovrstne pomoči ne potrebujejo.

© osebni arhiv

Lahko podrobneje opišete svoj delavnik? Kakšno je vaše delo?

Moje delo obsega pomoč pri vsakodnevni opravi uporabnice. To pomeni, da tesno sodelujeva pri vsakodnevni skrbi za njeno higieno in urejenost, skrbi za gospodinjska opravila in druga dnevna opravila. Delo asistenta je odgovorno, saj vključuje svet čustev, čutenj in dejanj ter zahteva znanja s področja nege, socialnih in komunikacijskih veščin, aktivnega poslušanja, pa tudi sposobnost ohranjanja potrpežljivosti, strpnosti, sočutno delo ob vstopanju v intimen prostor uporabnika/uporabnice in visoko moralno notranjo naravnost. Delo osebne asistentke zahteva tudi zmožnost konstruktivne komunikacije, ki ima za cilj kakovostno medsebojno razumevanje.

S katerimi izzivi se soočate kot osebna asistentka?

Izzivi, s katerimi sem se pri svojem delu srečala, so povezani predvsem z mojim doživljanjem in ne toliko s samim delom. Najpogostejši izziv mi v trenutkih lastne izčrpanosti predstavlja ohranjanje potrpežljivosti in zagotavljanje kakovosti mojih delovnih obveznosti. Soočam se tudi z vprašanjem, do kje seže meja moje odgovornosti za življenje uporabnice in kdaj smem ali ne smem s svojim mnenjem, ki je sicer podkvano z znanjem, posegati v uporabničine pomembne odločitve. Na to sem si sama že odgovorila. Si pa želim, da bi glede tega slišala tudi mnenje drugih asistentov in asistentk.

Kakšni so po vašem mnenju pozitivni vidiki poklica osebne asistentke?

Pozitivni vidiki poklica so v veliki meri povezani s kakovostnim medsebojnim odnosom med uporabnikom in osebnim asistentom. Med pozitivne vidike poklica osebne asistentke štejem vsakodnevno možnost učenja socialnih veščin, komunikacije, mirnega in harmoničnega sodelovanja, spoznavanje sebe v odnosu z drugimi, spoznavanje razsežnosti odnosov.

Kakšna oseba se vam zdi prava za osebne asistentke?

Menim, da bi bilo to vprašanje najbolj smiselno postaviti uporabnikom osebne asistencije, saj je kakovost njihovega življenja povezana s kakovostjo zagotavljanja osebne asistencije. Sama pa menim, da je za osebne asistentke primerna odgovorna in zanesljiva oseba, zmožna vpogleda vase in realne refleksije svojega delovanja. Oseba s spoštljivo naravnostjo do soljudi, s kompetencami za kakovostno komunikacijo in z visokimi moralnimi načeli. V raziskovalnem delu z naslovom Pomen osebne asistencije med uporabnikom in osebnim asistentom, ki sem ga nedolgo nazaj zaključila, so uporabniki osebne asistencije izpostavili, da jim je s strani osebne asistentke najpomembnejše, da spoštujejo in dosledno upoštevajo njihova navodila pri delu. To jim omogoča, da se v odnosu lažje počutijo varni in posledično lažje zaupajo.

Zainteresirani kandidati za zaposlitev na delovno mesto osebne asistentke se lahko obrnete na našo strokovno vodjo **Urško Leburic**, ki je dosegljiva na telefonski številki 040 299 004 ali na info@osebnasistenca.si

Planinski izlet na Stol

📷 Miro Mlinar

Da rek »v tretje gre rado« velja, se je izkazalo pri izletu na Stol (2236 m). Dvakrat smo zaradi slabega vremena morali prestaviti izlet, potem pa smo se 30. oktobra na vrhu sončili brez majic, tako je bilo toplo, kar je za konec oktobra nepredstavljivo.

Na ponovljeni razpis za izlet se je odzvalo 17 udeležencev. Z mini avtobusom smo se pripeljali na izhodišče pri Valvasorjevem domu ter se pripravili za vzpon višinske razlike 1200 m. Začetek poti je ravno pravšnji za ogrevanje, položnejši, pot pa se vije skozi gozd. Pri mogočni smreki nas je smerokaz usmeril na Žirovniško pot. Ta je precej strma z množico krajših zavojev. V uri in pol smo prispeli na Prižnico, od koder so čudoviti razgledi na velik del Gorenjske. Še ura in pol zmerne hoje in že smo bili na vrhu Stola, na razmejitveni točki med Slovenijo in Avstrijo. Z vrha Karavank so bili veličastni razgledi na vse strani. Zaradi izjemno ugodnega vremena smo si lahko privoščili daljši odmor in malico z nahrbtnikov, Prešernova koča je bila namreč po zimskem urniku že zaprta. Sestopili smo še do zaprte koče, kjer je bilo na sončnem pobočju veliko planincev. Za sestop smo izbrali Zabreško pot, ki je resda nekoliko daljša, vendar pa položnejša, tako da so naša kolena manj trpela. Po šestih urah smo naš pohod zaključili na izhodišču pri Valvasorjevem domu. Po daljšem postanku in okrepčilu nas je čakala še vožnja domov. Zaradi premika ure na zimski čas smo domov prispeli že v temi. ■

Pohod na Stari grad nad Kamnikom

📷 Boža Vesel

Turobno in oblačno vreme nas je pospremiло na vlak, ko smo se člani Društva upokojencev Rakek odpravili v Kamnik. V srednjeveškem mestu, v naročju Kamniško-Savinjskih Alp, nas je pozdravilo sonce. Vzpon na Stari grad, kot hribu pravijo domačini, se zdi kot podvig le za najpogumnejše. A mešan gozdiček na južnem pobočju skriva prijetno in lepo vzdrževano pot, ki tudi hoje nevajene do vrha popelje v dobre pol ure. Čeprav je kar nekaj klopi vabilo k počitku, smo kar grizli kolena. Iz gozda smo prispeli na travnik in nato na asfaltirano cesto. Kmalu smo zagledali ruševine gradu. Na ostankih gradu je pozneje zrasla gorska koča, v kateri danes deluje kavarna, ki pa je bila žal zaprta. Nič hudega, saj imamo pravi pohodniki vedno kaj dobrega v nahrbtniku. Čeprav razgled zaradi meglic ni bil najlepši, smo si z vrha lahko ogledali bližnjo okolico. Po malici in počitku sta po isti poti sledila previden spust po spolzkem pobočju in vrnitev v dolino. Iz samega mestnega jedra smo se povzpeli še na Mali grad, ki ga zaradi lepega razgleda imenujejo tudi balkon mesta. Od gradu se je ohranila le romanska kapela s kripto, vkopana v živo skalo. Raztepli smo se po starem mestnem jedru in se pred odhodom vlaka pogreli v mestni kavarni. ■

Tradicionalni pohod z baklami na noč čarovnic

📷 Gašper Modic

Na noč čarovnic, 31. oktobra, smo organizirali že sedmi tradicionalni pohod z baklami. Zgodaj zvečer se je na kmetiji z nastanitvijo Tekavča ogradna zbralo okrog 70 pohodnikov, ki so si zaželeli nekoliko drugače preživeti večer. Prišli so od blizu in daleč, med njimi pa je bilo veliko mlajših nadobudnežev. Po uvodnem pozdravu smo prižgali bakle ter odšli po gozdnih poteh na hrib Stari grad, kjer stojijo ruševine gradu Šteberk, ki se v virih prvič omenja leta 1274, v 15. stoletju pa so ga opustili zaradi močnejšega potresa. Od ruševin sta najbolje ohranjena grajska klet ter del obrambnega stolpa, ki naj bi služil kot grajska ječa. Na vrhu smo ob soju bakel prisluhnili zgodbi o nastanku Cerkniškega jezera, ki je močno povezana prav z omenjenim gradom. Pogrel pa nas je tudi čarovniški napoj. Sledila sta spust po kolovozu okoli ruševin gradu ter vrnitev po gozdnih poteh na izhodišče do kmetije z nastanitvijo Tekavča ogradna. Po pohodu smo se pogreli s toplim čajem in okusnimi prigrizki. Zakurili smo tudi švedske sveče, ob katerih so najbolj uživali najmlajši udeleženci pohoda. Zanimanja za pohod je bilo še veliko več, vendar zaradi omejenih kapacitet žal nismo mogli sprejeti vseh. Kot zanimivost še to: že vsa leta, odkar se odvija pohod z baklami, nas spremlja lepo vreme. Očitno znajo čarovnice pričarati tudi lepo vreme. Prihodnje leto se zagotovo ponovno vidimo. ■

Strani ureja: **Notranjski regijski park (NRP)** Fotograf: **Blaž Žnidaršič**

Center za obiskovalce Cerknliško jezero

Notranjski park je 1. oktobra odprl posodobljeni Center za obiskovalce Cerknliško jezero, ki je tako postal sodobno stičišče ponudbe in povpraševanja. S ponudbo interaktivnih vsebin o tem svetovnem fenomenu vabi na atraktivno doživetje Cerknliškega jezera v katerem koli letnem času in vremenu.

Notranjski park je s pomočjo projektov LIFE Stržen in Kras.Re.Vita uspešno posodobil in nadgradil ponudbo za obiskovalce Cerknliškega jezera. Najprej z umestitvijo tematske poti Drvošec ob Cerknliškem jezeru, katere cilj je bil obiskovalce usmeriti stran od zasebnih zemljišč na urejeno in atraktivno tematsko pot. Pot je bila leta 2020 nagrajena s strani Turistične zveze Slovenije kot Naj tematska pot leta 2020.

S pomočjo projekta Kras.Re.Vita pa je v letu 2022 priskrbel še vsebino in opremo za Center za obiskovalce Cerknliško jezero, ki ponuja bogat preplet interaktivnih vsebin o tem svetovnem čudesu, vplivu in sobivanju človeka v tem okolju, vpogled v geološko-hidrološki vidik, bogato biodiverzitetno območje. Izgradnjo objekta je financirala Občina Cerknica.

Prisluhnite zgodbi o prav posebnem jezeru

Center predstavlja sodobno stičišče povpraševanja in ponudbe. Obiskovalci dobijo vse potrebne informacije o vodenih doživetjih, kulinarčni ponudbi, namestitvah, izposoji opreme in o aktivnostih, ki so jim na voljo v občini Cerknica. Nove vsebine bodo pripomogle tudi k enostavnejšemu izvajanju pedagoških programov, saj ti ne bodo več odvisni od vremena.

Obisk centra je mogoč od torka do nedelje, ogled interaktivnega sklopa ponudbe traja približno eno uro. Je odlična izhodiščna ali vmesna točka za raziskovanje ponudbe v parku, obiskovalcem pa ponuja tudi dostop do urejenih toaletnih prostorov in nakup spominkov.

Z ogledom obiskovalec pridobi ravno dovolj informacij o posebnostih območja, da se v njem prebudi želja doživeti ali videti še več. Prav tu pa se začne dodatna promocija vseh ostalih aktivnosti v parku: ogled Muzeja Cerknliškega jezera, ogled Križne jame, potepanje po pohodniških ali kolesarskih poteh, najem kanujev, vodena doživetja po celotnem območju parka, s čimer obiskovalce prepričamo, da je Notranjski park več kot izletniška točka. Gre za izvrstno destinacijo za večdnevni obisk.

Leto 2022 blizu rekorda po številu prenočitev

Da se turistični razvoj usmerja v pravo smer, nam potrjujejo tudi statistični podatki. V letu 2022 smo do konca meseca septembra že zabeležili 21.000 prenočitev in se približujemo rekordni številki prenočitev v občini Cerknica iz leta 2018 (25.000 prenočitev). Leta 2022 so se po epidemiji vrnil tuji gosti, ki so do konca meseca septembra predstavljali 66-odstotni delež obiska. V povprečju gostje prenočijo 2,36-krat, najdlje pa se pri nas zadržijo Nizozemci in Belgijci. O izjemnem potencialu za nadaljnji trajnostni razvoj destinacije pričajo tudi podatki o deležu prenočitev v t. i. glavni sezoni (julij–avgust). V letu 2022 je ta delež znašal 43 odstotkov, kar pomeni, da destinacija ni privlačna samo v visoki sezoni, temveč skozi celo leto. Sezona obiskovanja in višjih števil prenočitev traja od marca do oktobra.

Za domačine brezplačno

Doma smo na prav posebnem koščku sveta, zato v želji po skupnem ohranjanju in varovanju naše izjemne naravne in kulturne dediščine prebivalcem občine Cerknica do 31. decembra 2022 omogočamo brezplačen ogled Centra za obiskovalce Cerknliško jezero. Prvi odzivi so izjemno pozitivni. Pričakujemo, da bomo do konca tega leta v centru zabeležili že dobrih 10.000 obiskovalcev.

Prost vstop za
prebivalce občine
Cerknica do
31.12.2022

Center za obiskovalce Cerkniško jezero

Prisluhnite zgodbi o prav posebnem jezeru.

Odkrijte skrivnostni svet mističnega Cerkniškega jezera in prisluhnite zgodbam o njegovih preobrazbah, o tem, kako je to svetovno čudo nastalo in o izjemnosti pokrajine, ki so jo izrisali kraški pojavi.

Ponedeljek:
zaprto

Od 1. oktobra do 31. marca:
torek-nedelja, prazniki: 10:00 - 17:00

Od 1. aprila do 30. septembra:
torek-petek: 9:00 - 17:00
sobota, nedelja, prazniki: 9:00 - 18:00

 Notranjski park
Mistična dežela Cerkniškega jezera

www.notranjski-park.si

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **23. decembra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih podarja **Kmetija Mihelčič**.

1. nagrada: vrednostni bon v višini 10 €;

2. nagrada: vrednostni bon v višini 5 €;

3. nagrada: vrednostni bon v višini 5 €.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku januarja.

Nagrajenci novembrske številke so:

1. nagrada: majica z dolgimi rokavi Center za mlade Petka – **Slavko Zalar**, Videm 4 a, 1380 Cerknica;

2. nagrada: majica s kratkimi rokavi Center za mlade Petka – **Primož Doles**, Notranjska 23, 1380 Cerknica;

3. nagrada: kapa Center za mlade Petka – **Špela Jernejčič**, Slivice 19 a, 1381 Rakek.

Nagrajenci lahko nagrade, ki jih prispeva Zavod Samostojen si, prevzamejo na naslovu Čabranska 9, Cerknica.

Glasilo občine Cerknica						PREMOR. PAVZA	TANTALOVA HČI V GRŠKI MITOLOGIJI	STROKOV-NJAK V ENERGETIKI	REKA V ZAHODNI AFRICI	ERNA MUSER	ČRTALO. RAVNILO	PEVEC PESTNER	SNEG SANINEC	OBLEKA, DRES PLESALCEV
						NENADNA IZGUBA GLASU								
						RAZSTRELJEVALEC Z DINAMITOM								
						NOR. SMUČ. (ANITA)				OP. PEVEC ŽUNEC				
						GLAVNI ŠTEVNIK				ANT. BOJNA LADJA				
											IRENA KOHONT			
											SL. PEDIAT. (BOGDAN)			
						SRBSKI SAHIST (BORISLAV)	DRŽAVNA MELODIJA	DODATEK K POGODBI	SEVERNO-ATLANTSKI PAKT	HUDIČ, SATAN	IGRALEČ POLIČ			
										ŽENSKO OBLAČLO	GL. OTOK SEJŠELOV			
						PREBIVAL-KA IHANA							ŠPANSKA SORTA VINSKE TRTE	NAOČNIKI
														
						STROKOV-NJAK ZA Vinarstvo								
														
						KONEC GESLA								
														
						ZDRAVNIK ZA NOVO-TVORBE			MESTO NA S. FINSKE				RADU	
									DEL PRED-KAMBRJA				SL. PESNIK (VALENTIN)	
						PODEŽEL-SKO NASELJE				SODRGA, DRHAL	SKOK PRI DRŠANJU			
										ANTIČNO RAČUNALO	VULKAN NA SCLUII			
											AZU. RIŽEVO ŽGANJE			
						PRIMORSKA JED								
						ČRTA, KI VEŽE KRAJE Z ENAKIM ZRAČNIM TLAKOM							KRAVICA	KULTURNA RASTLINA ZA OBLEKE
						UČENEC OSNOVNE ŠOLE						REKA V EGIPTU		
						ZDELOVAL-KA ČIFK						RUTENUJ		
						KOSTUMO-GRAFIKA VOGELNIK				PRVI SL. PRED-SEDNIK (MILAN)				

Rešitev prejšnje križanke (vodotvorno): RABBARA, EMENTALEC, FORD, EINO, CENTER ZA, MOR, ARA, NAV, ABDULLAH, SPASKI, MACVA, TINE, VARL, BT, EDO, PENAT, OM, REGRESANT, NORNA, ASTA, IBO, TARA, PETKA, KLEČ, LIRIKA, TE, AZORI, PAD, REPORTAŽA, DRAVOGRAD. Težje besede: AIREN, AKSEL, MAHE, MANO, MOEN.

V decembru ...

Brezplačen vpis

V decembru prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.

📍 KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo.

📍 KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda

📍 KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda

📍 KJUC z enotami

Telovadba z Gordano

Brezplačna funkcionalna vadba za odrasle. Vsako sredo in petek od 18.00 do 19.00

🕒 Prijave na: druzinski.center.cerknica@gmail.com

📍 in 🏠 Večgeneracijski družinski center Cerknica

Četrtek, 8. december

Violeta Doles

Odprije samostojne razstave likovnih del

🕒 Ogled do 6. januarja 2023 v času urnika rakovške knjižnice

🕒 18.00

📍 Knjižnica Rakek

📍 KJUC, KD Rak Rakek

Petek, 9. december

Pravljčni pohod z lučkami na Stražnik

🕒 Pohod je brezplačen. Ob slabem vremenu pohod odpade.

🕒 18.00 📍 Železniška postaja Rakek

📍 Turistično društvo Rakek

Torek, 13. december

Izdelava in kreativno pisanje božičnih voščilnic

Brezplačna delavnica za odrasle

🕒 Prijave na: druzinski.center.cerknica@gmail.com

🕒 17.00

📍 in 🏠 Večgeneracijski družinski center Cerknica

Predstavitve Access bars

Brezplačna delavnica za odrasle

🕒 Prijave na: druzinski.center.cerknica@gmail.com

🕒 20.15

📍 in 🏠 Večgeneracijski družinski center Cerknica

Četrtek, 15. december

Izdelava božičnih okraskov iz recikliranih materialov

Brezplačna delavnica za otroke

🕒 Prijave na: center.petka@gmail.com

🕒 16.00

📍 in 🏠 Center za mlade Petka

Toplina praznikov

Pravljčna ura z ustvarjalno delavnico

🕒 Za otroke od četrtega leta dalje.

Prijave na 01 709 10 78.

🕒 17.00

📍 in 🏠 KJUC

Odprije razstave Družinska zadeva s koncertom in pogostitvijo

🕒 Vstop prost 🕒 18.00

📍 in 🏠 Galerija Krpan

Gambija

Predavanje o potovanju, botrstvu

in prostovoljstvu Tine Mele

in Martine Švelc

🕒 18.00

📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Petek, 16. december

Toplina praznikov

Pravljčna ura z ustvarjalno delavnico

🕒 Za otroke od četrtega leta dalje.

Prijave na 01 709 10 78.

🕒 17.00

📍 in 🏠 KJUC

Danijela Ule: Potenstaj in deni na mizo

Predstavitve kuharske knjige

🕒 18.00

📍 Gasilski dom Grahovo

📍 Ifigenija Simonovič in Jani Batič

Nedelja, 18. december

Praznični koncert učencev Voice Up!

Koncert

🕒 Vstopnine ni. Prijave na:

druzinski.center.cerknica@gmail.com.

🕒 20.15

📍 Večgeneracijski družinski center

Cerknica

Ponedeljek, 19. december

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico

🕒 Za otroke od četrtega leta dalje.

Obvezne predhodne prijave

na tel. 01 709 10 78 (Cerknica)

ali 01 705 14 81 (Rakek).

🕒 17.00

📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: Dr. Nela Sršen – Rak na duši

🕒 17.00 📍 KJUC

📍 Fani Černigoj in KJUC

Torek, 20. december

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico

🕒 Za otroke od četrtega leta dalje.

Obvezne predhodne prijave

na tel. 01 709 10 78 (Cerknica)

ali 01 705 14 81 (Rakek).

🕒 17.00

📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Izdelava in kreativno pisanje božičnih voščilnic

Brezplačna delavnica za odrasle

🕒 Prijave na:

druzinski.center.cerknica@gmail.com

🕒 17.00

📍 in 🏠 Večgeneracijski družinski

center Cerknica

Četrtek, 22. december

Božični sejem v prodajni Galeriji Krpan

🕒 16.00–19.00

📍 in 🏠 Galerija Krpan

Branje pravljice

Najlepše darilo (bere Nina Toplak)

🕒 Vstop prost, prostovoljni prispevki.

Število mest je omejeno. Predhodne

prijave info@galerijakrpan.si.

🕒 17.00

📍 in 🏠 Galerija Krpan

Ponedeljek, 26. december

14. dobrodelni novoletni tek in hoja

🕒 Razdalja 6 ali 10 km. Štartnina: 5 €

otroci, 10 € odrasli. Vsak udeleženc

dobi darilo ob prijavi in kosilo.

🕒 Začetek pohoda: 10.30, začetek

teka: 11.00

📍 OŠ Stari trg pri Ložu

📍 OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg

pri Ložu in Športna zveza Loška dolina

Petek, 30. december

S pravljico v novo leto

Pravljčna ura z ustvarjalno delavnico

🕒 Za otroke od četrtega leta dalje.

Prijave na 01 709 10 78.

🕒 17.00

📍 in 🏠 KJUC

7. december 2022–5. januar 2023

PikiPu

Razstava pisanih izdelkov iz blaga za

otroke iz šivalnice Petre Gostinčar

🕒 V času urnika cerkniške knjižnice

📍 V razstavni vitrini cerkniške

knjižnice 🏠 KJUC

9.–11. december

Delavnica Risanke (stop motion animacija)

🕒 Predhodne prijave:

info@galerijakrpan.si.

Število mest je omejeno.

📍 in 🏠 Galerija Krpan

Do 16. decembra

Cerkniško jezero: biser Notranjske

Fotografska razstava Tineta Šubica

🕒 V času urnika cerkniške knjižnice

📍 in 🏠 KJUC

Počitniško varstvo

🕒 Varstvo za otroke 1.–3. razreda.

Varstvo je brezplačno, starši dajo

prispevek za kosilo. Prijave na:

center.petka@gmail.com.

🕒 8.00–16.00

📍 in 🏠 Center za mlade Petka

Do 31. decembra

Razstava jaslic Društva Klasje Cerknica

🕒 V času urnika cerkniške knjižnice

📍 in 🏠 KJUC

Božični okraski Zgodovinskega združenja Bele hiše

Razstava iz zbirke Anite Leskovec

🕒 V času urnika cerkniške knjižnice

📍 V vitrini mladinskega oddelka

🏠 KJUC

Megatrganka Bobek in barčica

Razstavljajo otroci starejših skupin

(2021–2022) VVZ Martin Krpan

Cerknica z enotama Grahovo, Rakek.

🕒 V času urnika cerkniške knjižnice

📍 Na ogled na mladinskem oddelku

🏠 KJUC

Do 4. januarja 2023

MK GLINA

Razstava unikatnih izdelkov Kristine

Matičič

🕒 V času urnika rakovške knjižnice

📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Unikati iz gozda DREW

Razstava izdelkov Erike Bolčina

Antončič

🕒 V času urnika rakovške knjižnice

📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Do 5. januarja 2023

Privlačna nasprotja

Razstava ročno polstenih del

udeležencev študijskih krožkov

Spretnost je umetnost in Iz starega

v novo

🕒 V času urnika cerkniške knjižnice

📍 in 🏠 KJUC

TURISTIČNO DRUŠTVO CERKNIŠKO JEZERO
vabi na druženje ob kuhančku in čaju

od 26. do 30. decembra,
od 18^h do 23^h

pred kulturnim domom v Cerknici

PROGRAM:
26., 28., 30. 12. ob 19^h
Nastop: mladinski pevski zbora župnije Cerknica
27. 12. ob 19^h
Nastop: Ksenija Belcer Žnidaršič, solistka
Spremljava: Urška Krebelj

www.cerknisko-jezero.si

Foto: Zoran Vozar

Praznični december

v mistični deželi Cerkniškega jezera

Foto: Ljubko Vesnik / Občina Cerknica

**28.11.
SOB**

18:30 / Tabor
Prižig prve svečke na adventnem venčku
TD Cerkniško jezero, Skavti Cerknica
Vstop prost

**1.12.
ČET**

16:00 - 19:00 / Prodajna galerija Krpan
Miklavžev sejem
Galerija Krpan
Vstop prost

17:00 / Galerija Krpan
Branje pravljice Lepiliva skrivnost, bere Nina Oblak
Galerija Krpan
Vstop prost, prostovoljni prispevki

**2.12.
PET**

19:00 / Kulturni dom Cerknica
Božičnica z Juretom Počkajem
Občina Cerknica, Kulturni dom Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 5,00 €

20:30 / šotor na parkirišču Trikotnik
Veseli december v Cerknici, koncert
Notranjski študentski klub
Vstopnina: od 5,50 €

**3.12.
SOB**

9:00 / izpred Tabora, cerkve v Grahovem in Begunjah
8:30 / izpred trgovine v Novi vasi
Pohod štirih far
TD Cerkniško jezero
Vstop prost

9:00 - 16:00 / parkirišče pred Debelim barom
Debeli Miklavžev sejem
Debeli bar Cerknica, Notranjski rokodelci in ponudniki, Taborniki RJŠ
Vstop prost

15:00 - 19:00 / pred pošto na Rakeku
Miklavžev sejem
TD Rakek
Vstop prost

**3.12.
SOB**

20:30 / šotor na parkirišču Trikotnik
Veseli december v Cerknici, koncert
Notranjski študentski klub
Vstopnina: od 5,50 €

**6.12.
TOR**

18:00 / Galerija Krpan
Otvoritev razstave Mini Paleta z Miklavževim obdarovanjem otrok
Galerija Krpan
Vstop prost

**8.12.
ČET**

19:00 / Kulturni dom Cerknica
Maja Keuc - Amaya & Uroš Perić: Cheek to cheek
Kulturni dom Cerknica, Občina Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 5,00 €

**9.12.
PET**

18:00 / Železniška postaja Rakek
Pravljичni pohod z lučkami na Stražnik
TD Rakek
Vstop prost

**15.12.
ČET**

19:00 / Kulturni dom Cerknica
Koncert orkestrov Glasbene šole Frana Gerbiča
Glasbena šola Frana Gerbiča
Vstop prost

**17.12.
do 07.01.
2023**

vsak dan, 17:00 - 20:00 / Selšček
Gasparijeve narodne jaslice
TD Menišija
Vstop prost

**18.12.
NED**

10:00 - 15:00 / ploščad pred Kulturnim domom Cerknica
Božični sejem in obisk Treh dobrih mož
Notranjski park
Vstop prost

18:00 / Športna dvorana Cerknica
Božična plesna predstava
Plesni klub Evora, Občina Cerknica
Vstop prost

**22.12.
ČET**

17:00 / Galerija Krpan
Branje pravljice Najlepše darilo, bere Nina Oblak
Galerija Krpan
Vstop prost, prostovoljni prispevki

16:00 - 19:00 / Prodajna galerija Krpan
Božični sejem
Galerija Krpan
Vstop prost

19:00 / Fama cerkev v Cerknici
Božično-novoletni koncert učiteljev Glasbene šole Frana Gerbiča
Glasbena šola Frana Gerbiča
Vstop prost

**23.12.
PET**

17:00 / ploščad pred Kulturnim domom Cerknica
Novoletni prižig lučk
Občina Cerknica, Kulturni dom Cerknica
Vstop prost

**25.12.
NED**

19:00 / Športna dvorana Cerknica
48. božično-novoletni koncert Godbe Cerknica, gost večera: Rudi Bučar
KD Godba Cerknica, Občina Cerknica
Vstop prost

**26.12.
do 30.12.**

18:00 - 23:00 / ploščad pred Kulturnim domom Cerknica
Božično-novoletno druženje pred Kulturnim domom
TD Cerkniško jezero, Društvo Klasje
Vstop prost

**27.12.
TOR**

19:00 / Kulturni dom Cerknica
19. Cerkniško Jazzero z Ano Bezjak
Kulturni dom Cerknica, Občina Cerknica, Big Band Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 5,00 €

OBČINA
CERKNICA

M: 031 668 223
tic@notranjski-park.si
www.notranjski-park.si

Več info

